

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrădă,
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Karl Angenfeld & Emmerich Les-
ner, Emilrich Schölk, A. Op-
pelik Nachf., Anron Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 25.)

„GAZETA“ iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din lătru și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 133.—Anul LXIX.

Brașov, Vineri 16 (29) Iunie.

1906.

O dorință ferbinte a Monarchului.

După un prânz dat la palatul din Viena, la care prânz au fost invitați mai mulți dintre delegații unguri, Majestatea Sa a convorbit câțva timp cu oșpeții săi. Intre alții s'a adresat și către Barabaș, faimosul independist și vicepreședinte al delegațiunii ungare, care, de când cu noua eră, e vădit mai des la curte în frac negru și cu cravată albă.

„Sperez“, țise Monarchul către Barabaș, „că desbaterile, ce vor mai urma în delegațiuni, vor fi netede“. Barabaș, cam surprins de aceste cuvinte, a răspuns, ce a răspuns. Atunci Monarchul, aruncându-i o privire mai serioasă, țise: „Domnii din delegație vorbesc mult, dăr fără folos.“

La acesta s'a așteptat și mai puțin Barabaș, care nu e din școala celor ce știu să tacă și să facă. Fără gălgăie, fără șgomot nu s'a făcut și nu se pôte face politică koșutistă. Dăr Monarchul cu cuvintele de sus de sigur a vrut să arate mai cu samă nemulțumirea, pentru-că omenii „noui ere“ prea își dau silința să găsescă nod în papură și că printr'asta amână numai rezolvarea trebilor monarchiei și cauză numai supărări de prisos în dreptul stânga.

E de înțeles, că bătrânul monarch, după atâtea pățanii, câte le-a avut de apröpe 60 de ani, de când domnesce, s'a săturat de discuțiile, cari în cele mai multe casuri sunt sterpe și nefolositoare, și ar vrea să vadă odată fapte hotărâte și priincioase pentru întărirea și înflorirea monarchiei.

De când cu noua eră însă nu mai e vorba de întărire, de aflarea legăturilor comune și de cultivarea spiritului de comuniune între națiunile și țările acestei monarchii, ci a intrat între ele, cu putere mai mare ca ori și când, duhul vrajbei, al neînțelegerii, și la ordinea țilei sunt devizele de separare totală și de rupere între cele două state dualiste. Domnitorul le scie și le simte toate acestea și mult îi pare rău, că spe-

ranța de a vedé dorințele sale împlinite și pacea și înțelegerea între poporele monarchiei restabilite, devine tot mai slabă și mai nesigură în țilele mult înaintate ale vieții sale.

Majestatea Sa a dat pe față cuvintele, simțirile și doririle, ce le nutrește în momentele acestea ale mult cercatei sale domnii, în autograful ce l'a adresat guvernatorului Boemiei după terminarea festivităților de primire atât de strălucite, cu cari a fost onorată visita ce o făcu țilele trecute expoziției germane-boeme din Reichenau.

Pe deplin satisfăcut de însuflețirea patriotică și de lealitatea necălatinată, cu care fū primit de către populațiunea germană și de cea celă din Boemia, Monarchul a căutat privilegiul de a-și exprima dorința, ca regatul Boemiei să-și recapete pacea sa interioră printr'o sinceră înțelegere națională între cele două popore, care e „neapărată“ în fața culturii și a progresului economic tot mai mare, cel fac cele două națiuni ale regatului.

„Sperez“ — țice împăratul în autograful său — „că imi va fi dată bucuria de a saluta țiaua, când își vor da mâna cele două popore, cari sunt legate în mod indisolubil de istoria casei mele și de destinele imperiului“.

În împrejurările de față cuvintele aceste ale împăratului sunt ca și un oftat adănc după o stare de lucruri, ce a fost și care este în primădie de a nu mai fi. Vom înțelegem mai bine, decă vom arăta, ce țicronicarii „noui ere“ maghiare despre însemnătatea amintitului autograf împăresc.

„Scopul acestei împăciuirii“ — țice unul din ei — „nu pôte fi astăđi, decă a tromfa cu Germanii și Cehii Boemiei pe Maghiari. Nu-o spune împăratul, dăr o vorbesc Nemții feudali și Cehii tineri în „Reichsrath“. Întręga Austrie în contra Ungariei! Deviza acesta n'ar fi, decă n'ar voi-o curtea. Încă și Lueger s'ar purta mai liniștit, decă i-s'ar da un semn dela curte. Și öre magnații conservativi, marii

proprietari și Polonii s'ar napusti ei contra Ungariei, decă acesta n'ar plăcé curții?..... Am dori într'adevăr să scim cum se vor întörce acuma sortii? Dăr Cehii n'ar fi așa de mult „schwarzgelb“, atunci ei ar puté să incheie acum alianța maghiară-slavă și să-și restituie regatul. Dăr numai vre-o doi deputați extremi înțeleg acest lucru, ceilalți se cęrtă cu noi și se împacă apoi cu Nemții, dând ajutor nisuițelor absolutiste“.

Am dori și noi, Români, să scim un lucru. Monarchul nostru e așa de mult pętruns pentru Austria de neapărata trebuință, ca poporele imperiului să se înțelęgă și să se împace între ele. Cum vine, că ceea-ce e convingerea împăratului Austriei nu se manifestănici-odată în enunțatiunile regelui Ungariei? Care e cauza? Unde zace neajunsul?

E, credem, timpul, ca să se lămurescă odată pe deplin aceste întrebări.

Revista politică.

Brașov, 28 Iunie n.

Atențiunea cercurilor politice din ambele părți ale monarchiei a fost îndreptată și săptămăna acesta asupra celor ce s'au petrecut și vorbit în sedințele delegațiunilor austro-ungare. În delegațiunea ungară, la desbaterile diferitelor bugete ale afacerilor comune, au luat cuvântul apröpe toți membrii. Care de care s'a încercat a ataca politica guvernelor comune și a ridica o serie întręga de cereri și pretensiuni în favorul intereselor politice și economice unguresci. O parte mare a acestor cereri s'au referit la ocrotirea și favorizarea limbei maghiare în armata comună, la paritatea în ce privește steagul și emblemele în reprezentanța esternă și câte și mai câte alte cestiuni, cari îi ard și-i pasioneză pe patrioții din coaliție.

Atât ministrul de externe, cât și cel de răsboi și-au dat silința a mângăia și a liniști pe reclamantii din majoritatea guvernamentală, în-

vocând chiar măsuri și dispozițiuni, ce s'au luat din partea administrației armatei comune în favorul limbei maghiare.

Declarațiunile ministrilor comuni nu sunt vorbe, ci fapte. Așa d. e. s'a dat în țilele din urmă poruncă aspră dela ministeriul de răsboi, ca din toate scrisorile oficiale militare în viitor să se lase afară parantesele în cari se reproduceau numirile localităților din Ungaria pe hartele militare și în limba germană. S'a mai luat măsura, ca în viitor toate scrisorile ce se vor adresa din partea forurilor militare din Ungaria către autoritățile de aici, să fie scrise în limba maghiară și peste tot la actele ce se trimit autorităților civile din Ungaria din partea comandelor militare să se adaugă copia în limba maghiară.

Nici cu măsurile aceste însă domnii delegați n'au fost și nu sunt mulțumiți, — ei o dau și acum mereu pe cörda limbei de comandă maghiare, mai pe față, mai în taină.

Mult mai ușor decă în delegațiuni și față cu factorii dela conducerea afacerilor armatei și monarchiei, hegemonii noștri pot să-și facă mendrele aici acasă la ei. Se scie, că s'a fost luat încă de mult măsura, ca toate numirile localităților din țără să fie maghiarisate. Conteles Iuliu Andrassy, ministru de interne, vine acum ca din bun senin, să dea și el o poruncă strașnică către autoritățile municipale în care țice, că acțiunea pentru maghiarisarea numirilor de localități nu numai că nu trebuie să slăbescă, ori — Dömnice feresce — să înceteze, ci să se continue cu cel mai mare zel patriotic.

De, așa merge și trebuie să męrgă în țera ungurăscă. Așa o spune și o fôie mare a lor, că deöre-ce pentru acum nu pot pune erăși din nou la ordinea țilei limba de comandă și de serviciu maghiară, să se pretindă cel puțin introducerea esclisivă a acestei limbi în școalele de voluntari din Ungaria, ca limbă de instrucție.

FOLETONUL GAZ. TRANS.

Diniș.

De I. Agărbiceanu.

Când ploua de părea că varsă cu gălăta, și era o tină, un cleiu, de să-ți rămână călțunii ca'n clește, bărbaii de pe Ulița Borșului eșiau în porțițe, capete de femei speriate și căpșore mirate de băeți bălanți se iviau în ferești. Din capătul uliții din sus, cu capul gol, numai în cămașă, în șurtă și în cătrintă, alerga prin tină o femeie cu obraji încrețiți de gröză, cu ochii rătăciți. La patru-cinci pași în urmă un bărbat înalt, întunecat la față, cu mustați mari, cu capul gol și el, se silea să o ajungă, cu o lungă bătă ciobănescă în mână. Casa lor era binisor răsărită de șirul de case de pe Ulița Borșului și femeia își aduna toate puterile să ajungă odată între ömeni. Doi-trei bărbai din cele dintăi curți eșiau în tina drumului în calea bărbatului.

— „Măi Diniș, mă, nu fi tu prost și lasă femeia, măi Diniș!“ Acesta învırtea ghiöga și da să isbescă. Dăr lemnul luciu fū smuls repede din mâna lui.

— „Du-te acasă Diniș și nu te face de risul lumii. Uite, mai mare batjocura. Ai sculat satul“.

Diniș se sbate în brațele lor, caută cu ochii eșți din orbite după femeie. Dăr densa e acum la adăpost în casa vr'unui creștin. Cum nu o mai vede, se înmóie în brațele Românilor, și-și plęcă frânt capul în piept și stă așa, ca și când l'ar fi junghiat cineva. Răsufletul lui greu răsbate prin mustați, un răsuflet acru de rachiou. Târđiu își ridică capul, se uită speriat împrejur, apoi la cei ce-l țin. „Lăsați-mă!“ Români îl slobod din clește și Diniș plęcă încet cumpănindu-se prin tina drumului înderēt.

— „Il va turba rachiul măi frate, ästa nu pôte s'o mai ducă așa. Și étă se va alege nimic de totă fala și gospodăria lui“. — Bărbaii se retrăgeau erăși sub porțițe. Și de aici, prin șgomotul ploii, își svırleau cuvintele.

— „Pe femeie o bagă în toate bólele. Așa era femeia asta cu patru ani înainte?“

— „Și nu-i de vină, sęraca! Dăr să vede c'a blăstămat'o mamă-sa pân'a fost în leagăn!“

— „Și când te gândesci ce om a fost mai înainte! Scie Dumneđeu sfântul ce să țic! Că ai țice, și ție frică de păcat“. — Și — potoliți, înfășurați în țundre, se strecurau prin plöie spre șopröne, spre grajduri.

Lelea Anica rămăne în casa unde a intrat mai întâiu, până diminęta. N'o mai întreba nimeni, ce a pățit. Acum toți îi sciau suferințele.

Diniș a fost mai înainte om cu cheag vartos la gospodăria lui sănătösă. Patru boi ca patru urși se jucau în cornele largi, albe, în curtea lui largă ca un hotar, în serile mândre cu lună. Clăile de fën mirositor nu i-se gătau din grădina șurii până pe la Crăciunul anului viitor, când altele prospete din anul acesta își înălțau popii din vîrf, de se vedeau cine scie dela ce depărtare. Grăul lui era

greu ca nisipul și roșu ca jarul. Sacii sătului porneau în carul ce scırțăia, de două ori în săptămăna la oraș, — câte patru-cinci săptămăni încheiate. Și Diniș zimbea mulțumit pe sub mustățile mari când își vedea feciorul, pe Vasile, cu biciul de piele impletit înșerpesc pe umărul stâng — ce mai umër, ce mai spate — cum se legăna în mersul lui frumos pe lângă boi. Diniș îl iubea cu o dragoste pățimășă, fără să-i spue vr'odată, fără să-i arete printr'un singur cuvânt ori zimbet. L'a dedat de mic să rabde, să se scöle cu nöptea 'n cap, să muncescă și să nu-și pună piciorul în crășmă pentru totă lumea asta.

Anica îi ținea parte flăcăului. De multe ori se apropia de el sfiosă, cu ochii rugători: „Diniș mă, ai puté să lași adă și pe Vasile cu ceiați feciori. Au venit nisce streini și vreau să-i ömenescă puțin. Ar fi rușine ca Vasile să stee de-oparte“

Diniș privea încrunțat la femeie, își trăgea odată cu ciudă cele două mustați, înborzoindu-le și mai tare și isbea odată cu opinca legată strîns de picior, cu cu-

S'ar pute dobândi atunci și favorul, ca din cei-ce se înscriu la esamene de ofițeri, să nu cadă 223 la armata comună și numai 9 la honveđi.

*

Tóte ȕiarele mai mari din străinătate se ocupă ȕilnic cu *ruperea relațiilor diplomatice între Grecia și România*. Ministrul de externe român d-l I. Lahovary reîntorcându-se din străinătate s'a oprit Sâmbăta trecută în Viena, unde a avut o convorbire cu ministrul de externe austro-ungar contele Goluchowski asupra conflictului greco-român. D-l Lahovary se fi insistat pe lângă ministrul Goluchowski, ca să intervină pe lângă puterile europene spre a întreprinde o demonstrație navală contra Greciei. D-l Lahovary, întrebât de un gazetier vienez, a spus acestuia, că ministrul de externe frances Bourgeois, cu care a vorbit la Paris, e gata să se alieze la o acțiune a puterilor contra Greciei.

După sciri mai nouă puterile ar fi gata, în cas când bandele grecesci ar continua activitatea lor în Macedonia, să intervină la Turcia, ca să ia măsuri mai energice contra bandiților. Er în casul, când măsurile luate de Turcia n'ar avea rezultatele dorite și Grecii ar continua să înarmeze bande, puterile ar interveni direct pe lângă Grecia, ca să pună capăt vărsărilor de sânge.

Intr'aceea România e hotărâtă să pună cu 1 Iulie în aplicare represaliile cele mai energice contra Grecilor din România și produsele grecesci, er din sumele ce se vor încasa peste venitul normal al taxelor diferențiale va ajutama familiile victimelor din Macedonia. Rusia, care precum se scie a luat asupra sa protecțiunea Grecilor din România, a asigurat de altă parte guvernul român, că nu și-a schimbat cătuși de puțin sentimentele sale amicale, ce le-a avut mai nainte față cu România.

ȕiarul vienez „Politische Correspondenz“ primesce din Constantinopol scirea telegrafică din isvor sigur, că lumea oficială turcă își exprimă cea mai mare simpatie pentru punctul de vedere al României în conflictul greco-român.

„Se pôte conta pe viitor la București, se mai ȕice în această telegramă, că *Pórtă va face totul atât pentru a răspunde în mod preventiv și agresiv terorismului bandelor grecesci, cât și pentru a duce la bun sfârșit lupta socotită de Pórtă ca justă a Cuțovlahilor, în favórea bisericeii și șcólelor naționale.*

„In Constantinopol nu se scie decă și intru cât e adevărat că gu-

vernul român ar fi *apelat la diversele cabinete străine pentru o intervenție mai puternică de cât până acum la Atena*, spre a realiza punerea unei stavile formărei de bande grecesci. O asemenea procedare, totuși din partea guvernului român n'ar pute fi socotită de Pórtă, decât ca fórté oportună și justificată.

„*Sprrijinul Turciei nu va lipsi României și pôte o mai bună sorte așteptă cauza ei, decât sórtea pe care au avut-o măsurile de până acum ale Turciei contra bandelor grecesci și protestările ei la cabinetul din Atena.*“

Monarchul despre pactul austro-ungar. Din Praga se telegrafiază, că după informațiunile ȕiarului „Bohemia“, Majestatea Sa a făcut, cu ocasiunea petrecerei sale în Reichenberg, o declarațiune remarcabilă despre pactul austro-ungar. In decursul unei convorbiri cu un mare industriaș, în ton melancolic Monarchul a ȕis :

— *Pactul austro-ungar va dura deci până la 1917, adecă încă 12 ani. Ce va urma însé după acești 12 ani, imi dá de gândit, deși abia cred că voiú ajunge timpul acela.*

Vorbă multă — sărăcie. Alaltăeri, după prânȕul ce s'a dat la Curtea din Viena delegaților, Majestatea Sa a ȕis către Bela Barabas, că delegații unguri *vorbesc multe, fără folos.*

Observarea Majestății Sale a produs o penibilă impresie asupra delegaților unguri. Una dintre foile guvernului ȕice, că observarea Maj. Sale n'ar fi destul de clară și se întrebă: *Vorbesc óre delegații unguri fără nici un folos, pentru-că tóte argumentele, ce se aduc în favorul pretenșiunilor politiceii esterne maghiare, sunt zadarnice?*

„**Panslaviști“ arestați.** Foile unguresci aduc scirea, că în comitatele din Ungaria de nord de ani de ȕile se urméză o mare agitațiune antimaghiară. In agitația acésta are mare rol preotul slovac Andreiu *Hlinka*. Acest preot a fost arestat ȕilele trecute intr'o comună din comitatul Arva și escortat în închisórea din Rozsahegy. Au mai fost arestați Slovaci Georg *Greguss* și Szbar, medic, la ordinul tribunalului. Ei vor fi duși înaintea tribunalului, acușați fiind de ațitare la ură contra Maghiarilor.

In slovacime s'a început deci era închisiției.

Actul comemorativ

făcut cu ocazia deschiderii Expoziției Generale Române.

Publicăm în următoarele acest act important care a fost iscălit în ȕiua deschiderii expoziției de Regele și Regina României, de Principele moștenitor de membrii Sf. Sinod și de ministrii români și a fost depus în arhiva statului :

»Eu, *Carol I*, cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domn, Stăpânitor și Rege al României, împlinind cu ajutorul Atotputernicului, 40 de ani a Domniei Mele, în care vreme, cu mare și multă dragoste pentru țera și neam, am lucrat împreună cu credinciosul și iubitul Meu popor, pentru cucerirea desăvârșitei neatărnări și pentru întemeierea Regatului României, alipind din nou, după multe vécuri Dobrogea lui Mircea cel bătrân Statului român și împingând astfel hotarele țerei peste Dunăre până la Marea Neagră,

Voind a lăsa celor ce vor veni după noi, o amintire trainică a celor petrecute în acești 40 de ani, și tot de odată a arătat atât poporului român, cât și neamurilor străine ceea-ce cu toții am făcut, cu mare rivnă și neobosită muncă, trecând prin multe ȕile grele, atât Eu regele, a-jutat de credincioșii Mei sfetnici și diregători, și cei mutați dintre noi, și cei cari ađi stau împrejurul Scaunului Domniei Mele, precum și întreg poporul, care purrea s'a arătat muncitor, înțelept și supus legilor în vreme de pace, ca și vitéz în ȕilele de luptă,

Hotărît am și am poruncit împreună cu ministrii Mei și cu aleșii țării, cari alcătuiesc Senatul și Adunarea Legiuitoare, ca pe dealul și pe câmpul Filaretului, intr'un loc odinórá mlăștinos și părăsit, să se sădéză o grădină mare și frumoasă, care să fie pentru locuitorii muncitori din acea parte a Bucureștilor un loc de odihnă și de petrecere în ȕile de sərbătorii, și care spre amintire să pórte în veci numele Meu.

Er în acea grădină să se ridice multe și mari clădiri, unele vremelnice, er altele statornice și desăvârșite, în care să se adune și comorile din trecutul némului românesc și cele din ȕilele noastre și să se arate tuturor, pământeni și străini, rodul muncii și al ostenelelor poporului român și tóte bogățiile cu cari Dumnezeuiasca Pronie ne-a împărtășit, atât cele ascunse n ape séu în fundul pământului, cât și cele de pe munți și de pe dealuri și cele ce cu belșug în fie-care an ne dau holdele mănóse și rodnice ale acestei țeri biacuvântate și cari tóte prin munca și hărnicia iubitului meu popor ies la lumină, se adună și se grămădesc, crescând pe fie care ȕi avuția moștenită de la părinți spre a o lăsa mai mare urmașilor noștri, cari la rândul lor, cu ajutorul lui Dumnezeu vor merge tot mai nainte pe calea propășirei, a fericirii și a mărirei.

Și ca să fie cu noi mila și ajutorul Domnului și Mântuitorului nostru la acésta lucrare, clădit'am din temelie pe dealul Filaretului, în locul bisericeii vechi și dărăpănate a sfântului Nicolae, altă biserică nouă lucrată întocmai după asemănarea Sf. Nicolae din Iași zidită de repositatul întru fericire Domn al Moldovei, Ștefan cel Mare.

Făcut în scaunul domniei, orașul

București, în anul de la Mântuitorul nostru Isus Cristos 1906, luna Iunie în 4, er al domniei mele al patruȕeci și unulea.

Scrisóre din Viena.

Manifestațiunii de prietinie pentru Români, cu ocașiunea reîntórcerei primarului Lueger. — Ședinta pentru constituirea comunității române bisericeii

D-le Redactor!

Cronica de astăđi conține momente însemnate pentru noi. De mult, mult timp nu s'a vorbit cu atăta căldură despre noi din partea streinilor, de mult nu ni-s'a dat prilegiul să vedem o manifestație spontană atât de entusiastă față de Români și de Regele României.

După cum scii, primarul orașului Viena a fost primit cu mare cinste și simpatie la expoziția din București. Ospitalitatea fraților noștri din România o cunoșeam de mult, primirea ce i-s'a făcut primarului Vienei însă a trebuit să se intrécă pe sine însași. Aici nu era vorba de un potentat óreși-care, ci s'au arătat simpatiile cele mai calde pentru un om, care deși departe de țera și neamul nostru, s'a interesat totdeuna de noi, și unde numai a putut, a luat în apărare cauza română.

ȕiarele vieneze au înregistrat serbările de la București. E interesant însé se observi ținta fie-cărui ȕiar. Presa jidovită în frunte cu marele haham »Neue Freie Presse« și sora lui de lapte »Die Zeit«, au scris articole malițioșe și pline de rea credință. Cu țipetele lor voiau să răscoléză întréga diplomație, ca mult iubitul lor amic Dr. Lueger să nu mai fie nici chiar două ȕile primarul Vienei. Decă ar pute, l'ar înghiți într'o lingură de apă.

Dér, tânguirile lor n'au nimic tragic. Decă »N. Fr. Presse« scrie articole de fond mai »dihai« decât ori-care ȕiar pericunat din Budapesta și decă lovesce în socialiștii creștini, e semn bun pentru noi. ȕiarele amintite au avut totdeuna o ținută dubioasă și falsă. De multe ori nu ne venea a crede ochilor cănu ceteam, în decursul faselor prime ale crizei prin care trece monarchia, articolele lor, cari pleau pe față în contra intereselor austriacei! ȕiarele acestea, cari se laudă cu liberalismul, cu adevărul, cu imparțialitatea lor, sunt cele mai venale și cele mai perfide.

Cu totul tot altfel a fost ținuta ȕiarelor »Deutsches Volksblatt«, »D. Zeitung«, »Vaterland« și »Gross-Oesterreich«. O serie întrégă de articole favorabile Românilor s'au publicat de un timp încóce în colónele ȕiarelor amintite. De la un timp am început a clasa întréga jurnalistică streină în una dușmană și una pasivă față de interesele Românilor. Sistemul de »tot-schweigen« e aplicat în cele mai multe casuri de aceste din urmă, celelalte ne atacau la ori-ce ocașiune. Acum s'a schimbat și asta în spre bine.

relele dela înfășurături până aprópe de genunche și eșia în curte.

Femeia înțelegea tot și nu mai sufla o vorbă legănată. Vasile se mulcomia și el, își vedea de trebii ca un fecior harnic ce era și se trezi cântând prin curte, prin grădină, ca și când ar fi fórté fericit. Anica se gândea, vėdendu-și de focul de pe vatră: „Eacă, așa vei cresce tu mēi Vasile, fără să cunosci ce-i lumea asta. Și ți-se adună în inima ta voinică, fără să scii, un dor de viață și de isprăvi mari. Când a fi să isbucnéscă odată focul din inima ta, apoi las'nunai, s'a lua el tatăt'o cu mâ-nile de păr“.

Când însé Vasile venia cu carul încărcat de fēn, — scii de părea râtezat pe linie în tóte cele patru laturii, lelea Anica simțea așa o mândrie mare în piept, de nu scia cum să deschidă pórtă. Și atunci se gândia: „Póte bine face Diniș al meu, ce face!“ Decă se prea înderătница la vr'o povară grea Vasile și a dóua ȕi trebuia să zacă pe cóste, Diniș nu mai era bun de nimic. Intra în casă, se preumbla

cu pași largi, eșia trântind cu putere ușa, umbla prin sat după babe să vie să-i ungă băiatul. Boii, de n'ar fi fost lelea Anica, puteau să stea în curte tóta ȕiua, că nu le-ar fi deschis pórtă. Decă aveau fēn pe hotar de strins, puteau să vie puvoiele să-l ducă tot, lui Diniș nu-i mai păsa de nimic. Intunecat la față de o durere mare, își bătea și cănele bălan ce venia să i-se gudure la picioare. Și din când în când, înjurături strașnice i-se deslipeau de pe buze. Er când apoi la două-trei ȕile Vasile se ridică din pat ușor ca și când nu i-ar fi fost nimic, mânia se risipea de pe fața lui Diniș, ca luată de o undă repede de vėnt. Iși netezea boii pe spate, îi scăr-pina pe gât, er lui Bălan îi da câte-un bruş de mămăligă, de se adunau găinile în jurul cānelui până ce-l isprăvia.

Și decă a rémas înapoi cu lucrurile o ȕi-două, acum se puneau tóte grabnic la cale. Vasile încóce, Vasile încólo, Vasile peste tot locul; — și el, Diniș, lucra în moșia sa, de părea că e tocmit cu ruptul la alt creștin.

Intr'o iarnă însé, — Vasile avea 18 ani împliniți — la o soră de-a Anichii îi veni vremea să se mărite. Să poftiră rudeniile, se chemară pretinii, ómenii de frunte din sat. la un scaun de odihnă, la un păhar de beutură, la mai multă voce bună. Să vie toți din depărtări, de peste nouă mări, cu mandle crăiese, mari împărțese, domnițe alese, — să vie firtați cu cai inspumați și bine nșeauați. Și chemătorii, clătinându-și capetele mandle închinate din ploșcă pe la gazde.

Lelea Anica cum nu s'ar fi dus dómne sfinte la ospățul soru-sa. Că dórá Florica era cea din urmă fată în casa lui badea Toma. Și se mărita aci pe curte.

Diniș, de data asta a fost bun-bucuros să mērgă și el și să-și ducă și feciorul. Aici e altceva, nu ca la crășmă, și apoi va fi sub ochii lui.

Și a fost un ospăț acela, cum rar s'a mai pomenit. Că veniau plăcintele și canele cu vin pe ușă, de gândea că acolo în tindă e un isvor nesecat. ȕiganii, stringendu-și ceterile sub barbă, le gătuiau cu

mâna stângă, er arcușele sburau pe córde. Rótele înflorite de jucători se învırteau în mijloc, flăcării tropoteau pământul, făcând la nisce ponturi ca acelea, er fetele cu obrajii aprinși, cu ochii învăpăiați, schimbau repede din picioare, cuprinse pe la spate de lanțul de mâni de feciori. — Pe lângă păreți la mesele întinse, Români beau, trântind păharele și cupele pe masă, vorbeau cu glas înălțat, cu o veselie mare pe fețe. Vornicul beat de jumătate, se ridica din când în când, să mai spună câte una. Dér acum nu-l mai asculta nimeni și el se punea potolit pe scaun și sorbea, înmuindu-și mustățile, vinul vechi din cupa de pământ smălțată verde. Flăcării chiuiau în jocul aprins, bărbații de pe la mese se ridicau câte-odată — unde și unde — în tâlpi, cu păharele pline în mâni: „Uiii!“ Chiuiau și ei și er se aședau.

Diniș era între cei mai buni prietini ai lui. Vorbia la început cu aceștia cu glasul scăđut, aruncând din vreme-n vreme o privire de cercetare prin casă, în spre

Acum viu a vă raporta despre un lucru îmbucurător.

După cum a-ți scris și în prețuitul d-v diar, Dr. Lueger a fost primit în orașul Viena aprópe din partea întregii populații, cu urale entusiaste de bună venire. Am fost și noi părtașii acestei bucurii. Corespondentul d-v s'a aflat chiar în cortegiul de primire. Stradele cele mai populate ale Vienei erau tixite de lume. O și inveselitóre pentru noi Români. Pe unde treceam și ne recunoscneau ca Români, isbucneau în strigătele »Trăiască Români! Trăiască România!« Un spectacol îmbucurător ce nu ni-s'a mai oferit până acuma.

Când primarul Vienei cu înfățișarea-i impunătoare și vocea-i resolută s'a arătat în primărie și a rostit o cuvântare scurtă, ținând: aduc înainte de toate mulțumită neamului și familiei regale românesce! entuziasmul și-a ajuns culmea. Am fost părtașii unei manifestații spontane, calde și strălucite.

S'a întâmplat să avem ședință chiar în s'ra venirii primarului pentru constituirea comunității bisericesci. Ședința s'a amânat până după ce am venit dela gară în restaurantul din apropiere. (La magistrat). Timpul este foarte bine venit, ca să ne închegăm rindurile și să formăm comunitatea bisericescă.

Era uzitată până acum ținerea serviciului bisericesc din când în când în biserică grecăscă. În urma ruperii relațiilor diplomatice între Grecia și România e evident, că nu mai putem să ne folosim de acest obicei. Cum puteam să servim la acelaș altar cu călăii neamului nostru?

Pe de altă parte spiritul ce domnesce între noi e foarte accesibil pentru planul căldirei bisericii. Statul român — după cum află — e aplecat a ne da mână de ajutor. Ar fi și rușine, ca noi Români din Viena să nu avem lăcașul nostru bisericesc. De asemenea și din partea metropolei din Bucovina putem aștepta tot sprijinul.

Pe lângă astea Viena și Venezii ne sunt prieteni. Și — *last noth least* — avem un preot de inimă, entuziast, care și-a pus de scop al vieții ridicarea bisericii. Trebuie să-l auzi vorbind și discutând chestia comunității și câștigă simpatie și dragoste pentru cauză și mai mult.

Tóte astea ne-au adus la convingerea, că momentul este foarte bine venit planurilor noastre. Nu ne-am înșelat. Publicul numeros ce a apărut »la Magistrat« a adevărit-o această. Eram aprópe 100 de persoane, deputați, publiciști, medici, advocați, în sfârșit elita intelectualilor din Viena.

Ședința a deschis-o Dr. Ciurcu și a espus planul. A descris starea atinsă în rândurile de mai sus și a făcut apel la sentimentele noastre de Români și patrioți. Dr. Cioban a vorbit cu mult entuziasm despre viitorul biserică. Visul are să se

prefacă în realitate. Să pornim cu puteri unite și vom ajunge la limanul dorit.

Deputatul Onciul relatează despre pașii întreprinși și despre ceva mai întreprinde la guvernul austriac. Amintesc că biserică-capela din Wallfischgasse a Rușilor, părăsită în timpul din urmă, nu va putea fi câștigată pentru serviciul divin, fiindcă Rușii avură imprudența să închirieze localitatea sfințită pe s'ema unui café-concert. Dr. Lazar Popovici e de părere, ca să se coticese din partea tuturor anual câte o sumă anumită. Încă nu se hotărește în merit, dér ideea e bine venită.

D-l Dr. Onciul mai vorbește despre unele forme, cari vor trebui îndeplinite, petiție subscrisă de un număr de membrii etc. *Presidentul Rom. June*, salută planul în numele studențimei și aderă cu tot sufletul. În sfârșit Dr. Ciurcu cetesce o listă care se primesce, a numi comisii pregătitoare care să raporteze depre activitatea sa în timp cât mai scurt.

Spiritul, care a domnit în adunare a fost avântat și promite mult.

Să ne ajute Dumnezeu să ne vedem visul cu ochii.

In 14 Iunie st. n. conform programului s'a ținut prima s'era de conferențe la »România Jună«. Succes escelent. A cetit d-l *Horia Felra Petrescu* și d-l *Ioan Greciuc*. Public destul de numeros. Mai multe cu altă ocașie.

H.

SCIRILE DILEI.

— 28 Iunie n.

Aniversarea bătăliei dela Custozza. Duminică s'a serbat a 40-a aniversare a bătăliei dela Custozza, în care regimentul 50, astăzi staționat în A.-Iulia, Brașov și Făgăraș s'a luptat cu multă vitejie. În A.-Iuliu s'a desvilit un monument, în care se află săpat în marmoră numele tuturor celor ce au căzut în bătălia aceea. Aici în Brașov s'a ținut o liturghie în cort pe piața de lângă promenada de jos și celor două batalioane li-s'au ținut discursuri în limba nemțescă, ungerescă și românescă. Discursul românesc l'a rostit d-l locotenent Patția, arătând faptele vitejesci ale regimentului.

Tot cu prilegiul acesta ofiterii regimentului au comandat un tablou mare pictat de renumitul pictor Neumann și care a costat 3000 cor. Tabloul, care a fost expus câteva zile la librăria Zeidner, reprezintă atacul regimentului 50 dela Olios. Un căpitan scriind în »Kronst Ztg.« din Brașov despre acest tablou ține:

În primul plan se luptă contra zidirei întărite dela Olios mai ales compania 11 și 12 și mult sânge al inimei *bravilor Români* s'a v'ersat, până ce îndărătnicul dușman, tot de viță romană, a lăsat învingerea fratelui său de sânge căruia i-s'a predat. Pe tablou se vede locotenentul Pop rănit de m'orte și scos pe brațe din luptă. Generalul baron *Pirel* se vede în mijloc conducând batalionul 1 pe jos... Căpitanul *Vlad* încă este rănit la cap cu o tăietură de sabie...

Examene de maturitate. Astăzi s'au început examenele de maturitate cu absolenții gimnasiului gr. or. rom. din Brașov sub presiul d-lui archim. Dr. *Iarion Pușcariu*. Din partea guvernului asistă ca comisar d-l prof. Dr. *Moldovan Gergely*. Toți candidații, în număr de 23, cari au făcut examenul în scris, au fost admiși la examenul oral, care va dura trei zile.

Astăzi se sfârșesc examenul oral de maturitate cu absolenții școlii comerciale superioare rom. din Brașov.

Dela Expoziția din Bucuresci. Expoziția din Bucuresci este favorisată de un timp frumos, care atrage din și ce merge tot mai mulți óspeți. Dela deschiderea ei până astăzi regele și regina României au mers la expoziție în fle-care și, vizitând pe rând pavilionele publice și particulare. S'eptemăna trecută Suveranii români, însoțiți de principele Ferdinand și de principele Carol, au vizitat pavilionul etnografic al Românilor din Ungaria. La porța pavilionului familia regală a fost întâmpinată de d-l Dr. *Diaconovici* și de d-na *Maria Cosma*, cari au oferit buchete de flori și de d-l comisar general al expoziției Dr. *Istrati*, ér la intrarea în pavilion de d-l Partenie *Cosma* cu ficele sale, d-na *Lucia Cosma*, îmbrăcată într'un splendid costum țărănesc din Bănat, d-șorele *Mirna* și *Hortensia Cosma*, precum și de poetul *Octavian Goga*. Suveranii și principii au vizitat cu deamănuntul și cu viu interes toate secțiile timp de peste o oră, rămânând încantați de cele vădute și la plecare au mulțumit tuturor pentru explicațiunile date și au adus îndeosebi laude d-lui Dr. *Diaconovici* și d-nei *Cosma* pentru întocmirea sistematică a pavilionului.

Duminică d-na *Cosma* cu ficele sale și cu d-l *O. Goga* au fost primiți în audiență de Regina *Elisabeta*.

Dela comună. Lună s'a ținut sub presiul viceșpanului Dr. Fr. *Jekel*, ședința de constituire a consiliului comun. În discursul său de deschidere d-l viceșpan constată, că activitatea reprezentanței comunale, condusă în ciclul trecut cu pricepere de primarul și magistratul orașului, a fost rodnică. Enumără mai multe dintre lucrările s'evrșite, între cari statutul de organizare, chestiunea canalizării, a edificării spitalului etc. În fine salută pe cei 49 membrii ordinari și 27 membrii suplenti, cari au fost aleși în ziua de 11 Iunie. Se procedează apoi la alegerea diferitelor comisii: Dintre membrii români au fost aleși în comisiunea juridică S. *Damian*, în com. financiară-economică Dr. *Baulescu* și A. *Vlaicu*, în com. economiei silvice A. *Vlaicu*, în comisiunea pentru conscrierea viriliștilor I. *Pușcariu*, în comisiunea sanitară I. *Aron*, Dr. G. *Baulescu*, în comisiunea disciplinară *Petru Pop*, asesori onorari ai s'erdiei orfanale S. *Damian* și I. *Pușcariu*, în comisiunea școlii industriale V. *Popovici*, în comisiunile pentru esaminarea școlitelor, a institutului de pensiuie și a uzinei de gaz A. *Vlaicu*, în comisiunea agronomică I. *Maximilian* și în consiliul pentru s'arac St. *Stinghe*.

Terminându-se alegerea, primarul salută și din parte-i pe noii membrii ai comunei. Se procedează apoi la rezolvarea obiectelor, puse la ordinea zilei. Dintre comunicațiunile făcute de primar relevăm următoarele: Se permite societății teatrale maghiare *Komjathy* să dea reprezentațiunile teatrale, începând cu 1 August, într'un

teatru de vară construit de scânduri pe locul școlii de echitație. Se decide a se cump'era în vederea lărgirii stradei bisericice române un pământ în estensiune de 70 metri pătrați și o realitate în suma totală de 4978 cor.

Logodnă. D-l *Ionel Comșa*, comerciant în Săliște, a donat din incidentul logodnei sale cu d-șora *Silvia Iodea* din Reghin, drept răscump'are a anunțurilor de logodnă, suma de 100 cor. la fondul pentru înființarea unui azil de neputincioși și bolnavi în Săliște.

Un pictor român bucovinean. Diarul »*Deutsche Zeitung*« din Viena sub titlul »Un nou portret al papei« scrie următoarele:

»În Roma a făcut senzație prin desăvîrșirea sa artistică un portret al papei *Piu X*, făcut de un artist bucovinean și bursier al țării d-l *Archip Roșca*. Artistul a desemnat pe s'ântul Părinte după natură și a dat expresiune tuturor finețelor în cari tehnica modernă este atât de bogată dela *Lenbach* încóce. Portretul executat de d-l *Roșca* a ales o poziție simplă, legeră, fără mitră séu vr'un însemn papal. Modelarea plastică tradéză, că *Roșca* este și sculptor, pe când liniile simple în fund, tranșiția dela haină la spatelul jilțului, liniștea distinsă a întregii concepții tradéză pe pictorul portretist modern, care a umblat la școlă la pictorii cei mai mari ai prezentului. Portretul a trecut în posesiunea unui Neamț. D-l *Archip Roșca* este Român, fiu de țeran din Brașca, și actualmente se află acasă.

Expoziția de copii din Apoldul-român. La crearea premiilor de împărțit între mamele harnice la expoziția de copii ce »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« o va arangia în Apoldul român, au d'ruit: Dr. *Petru Span*, profesor seminarial 5 cor., Dr. *Tiberiu Brediceanu*, secretarul »*Albinei*« 1 cor., diaconul *Vasilie Stan*, profesor seminarial 2 cor. și Dr. *Ilie Iancu* medic, *Tălmaci*, 5 cor.

Din Brașov i-se scrie diarului »P. H.« că la propunerea poliției de graniță ministrul de interne n'a îngăduit pe jidovii cămătari expulsați din Bucuresci, să stea și pe mai departe în Brașov.

Epilog la alegerea din Cărășău. La răspunsul dat de protopopul și archidiaconul din *Borlesci*, Redv. d-n G. *Șuta*, cumcă cei 27 alegători din *Borhid* au fost conduși la urnă de înv'etătorul *Goron* și nu de protopopul *Gitta*, domnul *Paul Goron* cantor și înv'etător în *Borhid* ne trimite o declarație, în care după o întroducere se ține din cuvânt în cuvânt: »...Constat și mărturisesc cu totă conștiințioșitatea, că în ducerea celor 27 alegători la urna lui *Lucaci* în *Cărășău* cu nimic nu am mai multă vrednicie, decât M. O. D. protopop *Gitta*, precum și dezerțarea celorlalți alegători din *Borhid*, nu are să se ascrie pe cătósă (!) nici d-lui protopop *Gitta* nici a mele, ci lui *Ster* și celor sus numiți. M. O. D. protopop cu tot zelul s'a achitat cu ocașiunea alegerilor procisime (!) față de datorințele sale naționale.

După certificatul acesta liberat de d-l *Goron*, părintele protopop *Antoni Gitta* într'o scrisóre ce ne trimite și în care se referă la declarația d-lui *Goron* ține: »Las dec'i să judece marele public, care

un loc. Apoi ridicau câte-și trei păharele, le țincăneau, le duceau în zarea luminii, cercetând uleiul galbin scinteitor și le dau peste cap. — Limbile se deslegau tot mai mult, vorbele trecură dela câmp și vite la vremile depărtate ce s'au dus pentru tot-déuna și amintirile anilor tineri se întorceau calde, luminóse, muindu-le și aprindându-le inimile. Și paharele se goliau tot mai des, glasurile se ridicară în sgomotul mare din casă și ochii lui *Diniș* 'aveau acum luciri de oțel. — Iși aducea aminte, cu prietini cei doi, ce lume albă era când au fost ei așa de s'ema lui *Vasile*. Ce jocuri se întindeau atunci D'omne și cum mai strungeau fetele 'n brațe și le sărutau pe buzele rumene. — În casă jocul nu se mai potolia. Țigani iși frângeau aroușele, cu capetele pe umărul stâng. Gazdele umblau forfota, îndemneau, aduceau c'ani p'antecóse, aburite.

Diniș cu prietini iși deșteptau tot mai multe amintiri. *Diniș*, aici, în casa asta, și-a mai petrecut odată, la nunta lui. Ce jocuri a tras atunci și cum iși săruta

mirésa aci în fața tuturor. — Și éocă, *Vasile* al lui, stă de-oparte în șirul b'etrânilor și goleşte și el din când în când paharul. *Diniș* de mult îl urmărește cu ochii. Dér acum de-odată, pare că l'a strins ceva de inimă. Se scóla dela masă, merge la fecior și-l aduce cu puterea lângă el. — »Tu în r'end cu b'etrâni? Ha? S'ei stai aici, să bei litru asta de vin și apoi să întri în joc. Ce dracu d'ór nu suntem din lut«. *Diniș* e foarte întunecat la față; i-se părea că toți în casă vorbesc de *Vasile* al lui, care a stat ca un mut de-oparte, pe când tineretul de s'ema lui sta să r'estórne casa. Ce batjocură! Și el, *Diniș*, n'a băgat'o asta de s'ema. La început îi chiar plăcea, că feciorul lui e așa de cuminte. *Vasile* era beut de jum'etate, până a nu veni adus de tatu-so aci lângă el. Necunoscând puterea vinului, iute i-s'a suit în cap. Dér acum trebuia să bea și litrul poruncit de *Diniș*. Acesta privea acum cu bucurie de câte-or'i feciorul da peste cap câte-un p'aharel. Fața i se lumina de-un zîmbet, ca de-o aducere aminte, vorbia

cu prietini tare și ér își îndemnă baiatul. — »Așa! L'ai svintat! Acum se te prinđi în joc, să nu te mai v'ed aici!«

Vasile se sculă, clătînându-se. Scia el ce scia, dér se se înv'irtă în joc ca ceilalți, nici pomană. Lui *Diniș* însă îi părea că jócă foarte bine, și o bucurie mare îi strălucea în ochi. *Vasile* se prinse lângă o fată înaltă, mlădióșă ca o trestie, cu ochii negri. »O cunoscea el pe asta mai bine decât tóte, deși nu a cutezat să-i spună nici când o vorbă legănată. Și a jucat lângă ea, tot lângă ea, până după mieđul nopții. — Dér de când s'a pus el între jucători, un flacău m'anos se isbi pe un scaun într'un colț lângă masă și nu s'a mai mișcat de acolo. Numai ochii i-se întuneau tot mai mult și obraji îi îngăl-beneau. — De-odată *Vasile*, când s'a spart un joc, îmbrășișă cu putere trupul mlădios al fetei și îi arse pe buze un sărut. Fata țipă, aruncă ochii spre flacău m'anos de pe scaun și se desprinse din brațele lui *Vasile*. Dér *Diniș*, după masă, se sculă în picior și b'ătú în palmi. Apoi

șeđú ér și beu într'un s'fert de ceas un litru de vin.

Jocul porni ér, dér flacău cel m'anos, ai cărui obraji erau acum ca p'ământul, vorbea în taină cu vre-o cățiva prietini, adunați în jurul lui. — Apoi eși în puterea nopții de afară. Pretinii, flacăii ce jucară mai înainte — făcură ce făcură și-l înduplecară pe *Vasile* să iasă până'n tindă să se înt'înescă cu fata pe care a sărutat'o. *Diniș* nu mai vedea nimic, bea p'ahar după p'ahar și vorbea tare, cuvinte rupte, cu cei doi prietini. — Dér de-odată în întunerecul de afară se auzi un g'emet prelung, înflorător: »Tuulaaa-ii!«, »Valeool!« Cei de pe la ușe n'ăv'iliră afară. Toți prinseră acum de veste, că arde séu ce, dér e réu afară și se îndesau pe ușe. *Diniș*, cu ochii rătăciți, nezárand pe nicăiri pe *Vasile*, r'ăsbi prin mulțime ca un pierdut în puterea nopții de afară. După un șopron, pe zăpada înghețată, *Vasile* sta lungit. În jurul capului un petec larg de zăpadă înroșită. *Diniș* cu capul gol îl ia în brațe și alérgă, nebun de durere, iese pe

cunosc mai bine individualitatea mea» și încheie susținând ceea ce a dis în întâmplarea de mai înainte, că adevărat D. Șuta l'a calomniat.

Iubileul unui mare industriaș. D-l Martin Copony din Brașov, binecunoscut ca unul dintre reprezentanții cei mai distinși ai industriei de fabrică dela noi serbăz astăzi aniversarea a 70-a a născerii sale. Incepându-și cariera ca un modest d'ér harnic și priceput meseriaș, d. Martin Copony s'a ridicat din puterile proprii la situația de astăzi, când în fabricile d-sale 600 de lucrători câștigă pâinea pentru d'nsii și familiile lor cu totul peste 1000 persoane. Stabilimentul principal al d-lui Copony este fabrica de hârtie din Zernesci, apoi fabrica din Prejmer și stabilimentul electric din Rășnov. M. Sa l'a decorat cu ocaziunea expoziției din Paris cu crucea de aur cu coronă, ér mai târziu l'a numit consilier comercial. La banchetul, pe care îl dă ați camera de comerț din Brașov în onorea iubilarului a venit anume dela Budapesta și secretarul de stat Szterenyi, aducând iubilarului felicitări în numele guvernului și crucea de cavalier a ordinului »Francisc Iosif«.

Adresăm harnicului concetățean sas felicitările noastre.

Examenle publice la școala elementară capitală rom. gr. or. din Brașov se țin Lună și Marți în 19 și 20 Iunie st. v. a. c în sala festivă a gimnasiului dela școala medii gr. or. rom. în ordinea următoare:

Luni: în 19 Iunie v. dela orele 8—12 a. m. cu clasele I-a, II-a, III-a IV și V de fetițe, și dela orele 2—4 p. m. cu clasele I-b, II-b și III-b. Examenul cu clasa IV și V se încheie cu cântări.

Marți în 20 Iunie v. dela orele 8—12 a. m. cu cl. I-a, II-a, I-b, II-b, III-a, III-b de băieți și dela orele 2—4 p. m. cu cl. IV-a și IV-b, ér dela 4—5 cu cl. IV-a și IV-b de băieți examen de gimnastică. Examenul cu cl. III și IV-a și b se încheie cu cântări.

Lucrurile de mână ale elevilor din cl. II—V-a sunt espuse în decursul examenelor acestora în sala de examinare.

Școala froebeliană a bisericii sf. Nicolae ține examenul *Mercuri* în 21 Iunie st. v. în aceeași sală dela 10—11 ore a. m. **Duminecă în 25 Iunie** st. v. După serviciul divin va fi încheierea anului școlar cu cetera clasificărilor și împărțirea premiilor în sala festivă a gimnasiului. La examenle publice și la festivitatea încheierii anului școlar se invită cu totă onorea P. T. public.

Inscințare. Simeon Stoica, medic cercual în pensiune, după o funcțiune îndelungată împreună cu frumósă experiență, s'a stabilit cu sediul în orașul Abrud (Abrudbánya). Aici își oferă ajutorul medical pe lângă prețuri moderate, ér séracilor gratuit.

Industria de piatră și de lut Primim spre publicare următorul comunicat: Condițiile de primire în școala specială r. u. de stat pentru industria de piatră și lut din Székely-Udvarhely: Direcțiunea școlii speciale r. u. de stat pentru industria de piatră și lut din Székely-Udvarhely ne trimite următorul comunicat: Școlul școlii este a forma (a cresce) din elevi în decurs de 4 ani industriași v'ersați atât în

praxă, cât și în teorie. Ca elevi ordinari pot fi primiți: a) cei ce au absolvat cel puțin 2 clase gimnasiale sau 6 clase elementare, eventual au cercetat 3 ani cu bun succes școala de ucenic. b) cel ce au implinit vârsta de 12 ani și sunt sănătoși și bine desvoltați.

Peteniții au să alătore la cerere: a) atestat de botez, b) atestat școlar, c) declarațiunea tatălui său a tutorului, prin care se obligă a lăsa pe fiu să absolute cele 4 cursuri de școlă specială, d) atestat medical și de vaccinare (altoire). Elevii nu plătesc nici un fel de didactru. Pentru asigurarea recușitelor din atelier se plătesce la casa institutului suma de 6 corone. Elevii séraci, d'ér cu purtare bună și silitori, cari vor documenta în mod vrednic de credință starea lor miseră (sérăcia lor) vor beneficia de câte un stipendiu întreg său de jumătate. Pe lângă institut se mai află și un internat și un conviciț, la care au să plătescă elevii nestipendiati 19 corone lunar pe tot timpul.

Petițiunile de primire respective pentru stipendiu adresate la comisiunea de supraveghere a institutului (»az intézet felügyelő bizottságához«) au să se înainteze cel mai târziu până la 10 August a. c. direcțiunii. Alte detaiuri se cuprind în anuarul școlii (raportul anual »Iskola évi értesítő«), care la dorință se trimite din partea direcțiunii orî cărui interesat. Atragem atențiunea celor interesați asupra acestei școlii. Sibiu, 9 Iunie 1906. Comitetul Reuniunii sodailor români din Sibiu: Victor Tordășianu president, Stefan Duca notariu.

Nu săriți din tren! Foile ne aduc vestea despre o nouă nenorocire ce s'a întâmplat pe calea ferată din cauză, că o fată a sărit din tren, pe când acesta se afla încă în mișcare. Jertfa este de astădată o tineră Româncă, care se afla în trenul, ce plecase din Dicio-St.-Mărtin spre Blășiț. Nenorocirea s'a întâmplat astfel: Biata fată uitase să se dea jos în gara din Blășiț și plecă mai departe. Conducătorul îi făcu pentru acesta imputări și îi spuse, că va avé să plătescă pedepsă, deoarece bilețul ei suna numai până la gara din Blășiț. Fata, care n'avea la ea nici un ban, se speria de amenințarea conductorului și într'o clipă, când nu fu observată de ceilalți călători din vagon, deschide ușa și sări afară. Observând călătorii fapta fetei, opriră trenul și se deteră jos. Lângă șinele liniei ferate găsiră pe fata cu ambele brațe rupte. Un medic militar îi dădu primele ajutóre și fata fu apoi transportată la spital.

Étă ce nenorocire mare p'ote aduce cu sine nebăgarea de sémă!

Corul bisericii române gr. or. din Brașovul-vechiu invită la excursiunea împreună cu joc, ce se va ține Duminecă în 25 Iunie v. (8 Iulie n.) în »Stejeriș«. În cas, că în Dumineca aceea va ploua. excursiunea se amână pe Dumineca viitoare, Plecare va fi la 12 ore din școala rom. din loc.

Petreceri. Maturisanti dela școlile medii gr. or. române din Brașov invită la petrecerea cu dans »Exitus«, ce se va aranja Duminecă în 18 Iunie st. v. (1 Iulie st. n.) 1906, în sala »Casei de Tir« (Schützenhaus.) Inceputul la 8 ore séra. Comitetul aranțator. Prețul intrării: de persoană 2 corone.

— Cu ocaziunea *adunării generale a desp. XV (Mociu) al »Asociațiunei* pentru literatura română și cultura poporului român, se va aranja în hotelul »Coronă« din Șermașul-mare, Duminecă în 25 Iunie v. (8 Iulie st. n.) 1906, o petrecere de vară. Venitul curat se va da bisericii și școlii române de acolo. Comitetul aranțator: Constantin Russu președinte, Pompei Botezan v.-președinte, Augustin Laurențiu cassar, Victor Turc notar, Dionisiu Olariu controlor. Prețul de intrare de persoană 2 cor., în familie 1 cor. 50 bani. Contribuțiile peste taxă și ofertele maritimose se primesc cu mulțămită și se vor publica. Inceputul la 7 ore séra. Mâncări și beuturi se află la hotel.

Pentru învățătorii din diecesa Gherlei. D-l profesor Ant. Domide din Gherla a luat asupra-și sarcina de a organiza o viziță corporativă la expoziția din Bucuresci. Doritorii de a participa să se adreseze d-lui profesor Domide până la 10 Iulie, indicând și timpul pe care ei l'ar crede mai potrivit pentru excursiune.

Mulțămită publică. D-șora Speranța Dogar — cu ocaziunea servirii unui parastas pentru sufletul vrednicului său tată Demețiu Dogar învățător diriginte, a dăruit bisericii noastre SS. Arch. din Satulung un prea frumos mileu de catifea brodat — ér d-na M. Păclea o frumósă îmbrăcăminte pentru iconostas. Primescă ambele donatóre respectuosa noastră mulțămită. Satulung în 12 Iunie 1906. Pentru comitetul parochial R. Verzea președinte.

Om cu noroc. La loteria de stat austriacă, a cărei tragere a fost la 21 Iunie a. c. în Viena, autreprenorul dela hotelul central Nr. 1 din Brașov Iosif Wyhnanek a câștigat suma de 40,000 corone.

Aviș. Din cauza serbătorei catolice Petru și Pavel, va fi deschis mâne, Vineri, în oraș dela orele 1—9 séra numai farmacia d-lui Neustädter din Tergul Grăului.

Minunat este efectul obținut de cinstitele dame prin întrebuințarea veritabilului lapte de castraveți englezesc. Acest lapte face să dispară de pe obraz în câteva zile pistruile, sgrăbunțele și alte bóle de piele, neteșcesce crețele și imprumută feței, fără să atace pielea, un teint alb, fresc. Este un mijloc premeiat la expozițiile din Paris și Viena, și care atât la noi, cât și Anglia înlăturăza repede tóte celelalte cosmetice. O sticlă 2 cor. și săpun de castraveți veritabil englezesc 1 cor., pudră 1 cor. 20 b. Se capătă la fie-care farmacie. Se trimite cu posta de farmacistul C. Balassa, Budapest, Erzsébetfalva.

Pregătiri pentru primirea »Asociațiunei« la Brașov.

Comitetul despărțământului I (Brașov) al »Asociațiunei« a ținut Dumineca trecută în casina română din loc o consfătuire a fruntașilor din Brașov în privința pregătirilor ce sunt a se face cu primirea adunării generale a noi.

Directorul despărț. d-l Andrei Bârseanu, deschidând consfătuirea, face un apel călduros la societatea română din loc și împrejurime și schițéza programul fes-

tivităților, ce se vor angaja cu acea ocaziune. Și anume:

Joi în 7/20 Sept.: 1) Primirea festivă a comitetului central și a óșpeților sosiți. 2) Séra de cunoscință.

Vineri în 8/21 Sept. înainte de prânț 1) Serviciu divin la biserica Sf. Nicolae din Scheiț; 2) Ședința I în sala festivă a gimnasiului român din loc; 3) Banchet. După prânț: 1) Petrecere populară 3—6 ore; 2) Séra concert.

Sâmbătă în 9/22 Septembrie înainte de prânț: 1) Ședința II; 2) masă comună. După prânț: 1) ședințele festive ale secțiunilor științifice literare; 2) Conferențe publice; 3) Producțiune teatrală; 4) Petrecere cu joc.

Duminecă în 10/23 Sept.: Escursiune la Bucuresci.

Cât privesce excursiunea la Bucuresci lucrurile așa se vor întocmi, că toți doritorii de a participa la Expozițiunea națională se vor concentra la Brașov și de aici vor pleca într'o grupă la Bucuresci.

Pentru aranjarea festivităților, ce se pregătesc pentru acea ocaziune, s'au ales șese comisiuni.

Din modul, cum s'au compus comisiunile aranțatóre, se vede, că întréga societate română din loc și împrejurime este angajată la primirea »Asociațiunei« la noi. Și e și de dorit, și sperăm, că fie-care va căuta din tóte puterile sale să contribuie la aranjarea și reușita cât mai bună a acestor festivități, de ore-ce primirea adunării generale a »Asociațiunei« e cestiune de mare importanță în viața culturală a Românilor din despărțământul nostru și ne privesce pe toți: de la mic până la mare.

Suntem informați, că comisiunea pentru încvartirare își va și începe lucrările sale încă înainte de terminarea anului școlar. Și bine și face, fiind-că pentru noi Brașovenii, acesta e cestiunea cea mai grea. E adevărat, că societatea de odinóră română brașoveană ați nu mai există. Și și aceea e adevărat, că peste vară sunt o mulțime de streini în Brașov, cari ocupă locuințele, d'ér aceștia cu finea lui August de regulă plécă, — ér decă nu mai sunt ați în Brașov neguțatorii aceia mari și bogăți, totuși au mai rămas și sunt atâtea case românesci, în care decă nu pe toți, cel puțin partea cea mai mare a óșpeților o poți încvartira la Români. Se cere numai puțin simț de ospitalitate și renunțare — pentru două zile — la comoditatea obicinuită.

N'avem decât să ne cugetăm la ospitalitatea și inima deschisă, cu care am fost noi primiți pretutindenți: séu eram la adunări de felul acestora, séu eram cu Reuniunea undeva — și decă nu altceva datorința de revanș ne impune să facem și noi pentru iubiiții noștri óșpeți, ce au făcut d'nsii pentru noi. B.

p'ortă și nu se mai opresce până acasă. Aci îl pune în pat, îl spală de sânge. Dér trupul înepenit se răcea v'edénd cu ochii, până ce în urmă a înghetăt de tot și inima s'a oprit să mai bată. Diniș a cădút ca un bou trăsmit de maiu în frunte, geménd infiorător.

Pe Vasile l'au îngropat trei preoți, și a cântat diacul cu fecioru-so cum nici când altă-dată. Dér Diniș, cu ochii de glaje ațintiți în podele, nu s'a mai mișcat de pe lavița înflorită, unde l'au pus nisce ómeni îngroziți de témă.

Abia numai la trei săptămâni a început să umble prin curte ca o năluca. Ochii îi rămaseră speriați, obrații încrețiți și nu grăia două cuvinte cu Anica tótă ziua. Biata femeie era soră cu mórtea. A îmbétrănit în patru săptămâni, de-ai fi gândit c'a zăcut patru ani pe cósle. — Și trebuie să vadă de rëndul gospodăriei, că Diniș nui-i mai avea grija acum. De se întâmpla să dormă vr'o nópte mai bine, Diniș se scula diminéța voios, eșia cu nópte'n cap în ușe și striga: »Vasile!« Și cum nu-i răspundea nimeni, se întor-

cea în casă speriat, ca de-o arătare infricoșată.

Când era vremea senină, tot era mai bine. Eșia prin curte, prin grădină, se uita la tóte lucrurile făcute de Vasile, mângăia pe tóte frunzele merisorii altuiți de mâna harnică a fecioru-so. Mergea apoi în șopron, numéra răsteelele făcute de el, se uita lung-lung la câte unul, și apoi și-l lipea de obrazul palid. Dómne, cât era de rece răstelul acela!

Dér când dau ploile și țineau cu di-lele de cap, atunci numai simția el tótă povara lui de părinte nefericit. Și într'o bună după amiață dintr'o di ploiosă, Diniș eși cu bâta în mână, fără să dică muerii o vorbă și porni ață la crășma lui Gidali. Jidanul se îngrozi mai întâiu! Ce caută la d'nsul omul asta, care, de când e în-surat, nu i-a călcat de dece ori pragul? Dér când v'edú că Diniș stă până nóptea târziu, că plătesce rachiul la ómenii din crășmă și că mâne ér vine, și poimâne ér s'a scărpinat odată cu multumire în barba-i de cărămidă.

Acasă Diniș beat se apuca cu gura

de nevastă. pân'acum nu i-a făcut nici o imputare: »Tu mi-l'ai mâncat fript pe Vasile, tu și cu neamurile tale. De nu era nunta aia, eu ați aveam pe Vasile!«

Femeia îl lua cu buna, îi spunea că tóte-s trimise dela Dumneșeu câte vin asupra omului și dicea că-i păcat să blas-teme.

Dér Diniș nu o aușia: »Am avut trei feciori tu, trei! Doi au murit de mic, că nu ai fost tu din răsad bun. Dér Vasile era numai al meu, scii tu, numai al meu. Acum eu cu ce rămân?«

— »Mare e Dumneșeu dragă și te va mângăia!«

— »Cum să mă mângăe? Dór nu vei gândi că se va mai prăsi fecior din tine? Tu sluto! Uite că ești ca mórtea, ba nu, ca dracu. Vai, cum fmi vine să-ți dau o sfântă de bătaie!«

Și nu numai că-i venia, d'ér în clipa următoare își și înfășura mâna în părul muerii. »Ha? tu cățea!« Femeia țipa, se tăvălia pe jos, d'ér vecini nu avea să o audă. Și așa trebuia să scape pe ușe afară decă nu vrea să móră în bătaia lui Diniș.

— Isbutia să scape, și alerga desnădăjduită prin plóie, prin cleiul drumului, până ce eșiau bărbații și opreau pe Diniș.

Și viața asta așa o ducea Anica de patru ani acum, de câte-ori era vreme rea, ploiosă, — dela o vreme încóce și când era senin.

Diniș își vindú boii, pământurile, numai un lan de grâu i-a mai rămas. Ér Gidali l'a îndrăgit mai mult ca pe balabusta lui.

Dér într'o séră ploiosă de tómnă, pe Ulița Borșului Diniș nu se mai putea ținea aprópe de nevastă. Era ca la o aruncare de băț în urma ei. Români îi eșiră înainte să-l opréscă, d'ér el se întórise de bună voe îndérăt, prin cernerea désă, alburie de plóie.

Diminéța când s'a dus femeia acasă, era să înebunéscă de gróză. Abia a putut deschide ușa tinđii. Pe pământul rece Diniș zăcea vinăt la față, ghemuit.

Se aprinse rachiul în el.

Concertul și petrecerea din Bistrița.

Bistrița, 16 Iunie 1906.

Ou. Redacțiune! Viu a Vă raporta spre concertul și petrecerea dată aci în Bistrița la 14 Iunie de Reuniunea de cântări în unire cu corul d-nilor teologi de Gherla. Constat dela început, că nici odată n'a mai vădit un public românesc atât numeros în Bistrița în sala dela „Gewerbe-Verein“, ca și la acest concert, la această petrecere, sosit din toate părțile, din întreg comitatul, din Teaca, Mociu, Buza, Pahida, Deș, Beclean și din jurul acestor centre, ba și o mândră delegație de studenți universitari etc. Căusele afluenței mari, sunt de multe soiuri.

Mai întâiu reuniunea de cântări și-a dat acuma curagiul de a invita la concertul său și public din afară de Bistrița — o abateră dela trecut, când se făcea de regulă numai pentru Bistrițeni. Alt motiv prorocos a fost invitarea d-nilor teologi de Gherla, de a coopera la concert. Aceștia au primit, au venit și s'au achitat cu demnitate, alătura de reuniunea de cântări, în nobilă concurență.

Joi seară, la 8 ore, marea sală dela „Gewerbe-Verein“ era plină și tot mai veniau încă. Concertul a fost onorat și din partea d-lui fișpan conte Lázár Arpad și soția și a d-nului vicespan G. Lani și soția, și alți honorațiori neromâni din Bistrița.

Nici vorbă se rămână scaune goale. În galerie era lume de popor. Galeria avea prețel democratic de 40 bani de om.

După 8 are se începe producțiunea. Musica cântă un potpuriu românesc frumos. Apoi se ridică cortina și apare corul sinereturii bistrițan. Publicul îl salută cu aplause. În frunte stă zelesul și talentatul maestru al corului d-l C. F. Rohrbek, cu încredere în succes. Corul bistrițan cântă „Două inimi“ de G. Dima, precis, frumos și cuceritor. La fine publicul răspunde cu aplause. Corul cântă apoi „Între piatra Detunată“, legenda frumoasă a fetei lui Decebal 3 strofe. Cântarea e azi melancolică, aci energică. Peste tot, succesul e ajuns pe deplin. Publicul erumpe din nou în aplause.

Se retrag coriștii bistrițeni, veseli și ușori de pe scenă. Și apare simpatica grupă a tinerilor teologi de Gherla, purtând în fața lor și în pașii lor, tonul așezat și demnitatea cerută. În fruntea lor era conducătorul corului d-l M. Berinde. Publicul aplaudă cu putere, fără a aștepta începutul cântării. Era o scenă atât de elevantă. Revine liniștea. Corul începe „Sera“, de Fr. Abt. O meditație-rugăciune de seră, unde tot ce-i sublim și sfânt, și se pare, că-i îmbrățișat și trecut în asta melodie. Piano, pianissimo și forte, se variază, ca ririile de lumină și de credință ale unui suflat, pus în legătură fericitoare cu nemărginitul și vecinicia.

Terminând corul, publicul aplaudă prelung și frenetic, ca un răspuns spontan și puternic la un succes splendid și surprinzător.

În urma stăruinței publicului, corul teologilor mai cântă „Păsărica călătoare“, a lui D. Bolintinean. Melodia drăguță, text patriotic, cântare precisă, curată, cuceritoare. Un adaus prețios la valoarea musicală de mai înainte. Publicul a aplaudat-o cu putere și a ascultat-o cu drag.

Se retrag de pe scenă d-nii teologi! O părere de rău resare în inimă. Și numai musica, cu potpuriul din „Craiu noi“ readuce în atmosferă seninul concertului.

După acesta reappare pe bine corul bistrițan, o grupă dragălașe de domnișore brune și blonde, în deosebite variante; zimbitor contrast, față de grupa cântăreșilor de mai înainte. Numai tenorii și bașii, grupați mai în dos, — unde vești și bărbați însurați — face un punct mai grav în această scenă senină. Publicul din sală, primesce ivirea cu aplause îndelungate.

Se începe „Resunetul dela Crișana“ (Hai feciori se doinim érá...) Un fluid de sunete vesele și senine ale corului întreg, sugerează publicului voia bună și fericoirea și o prepară la un contrast delicios, din solo de bariton: „Doină, doină, glas de dor, tu nu mă lăsași să mor...“ la o doină melancolică și legănată, cântată de d-l Dr. Victor Gael, stăpânind o voce voluminoasă, puternică și dulce de bariton.

Apoi urmăză și variază intermezzo de cor mixt, senin și vesel „Am trăit și zile bune...“ etc. și apoi érá solo din doină... Publicul era radios de bucurie. La capăt aplausele nu încetau.

Urméză apoi „Resunetul Ardealului“ (Peste codru) tot dn I. Vidu. Acestă bucată s'a cântat a doua órá în Bistrița. Dér trebuie cântată mereu și pretutindinea. E una din cele mai frumoase a cântecelor populare ale noastre. Corul s'a achitat și aci cu demnitate, precis, curat, pătrunător.

Reappare acuma pe scenă mai familiar și mai senin, corul teologilor noștri. Publicul îl primesce cu salve de aplause. Se începe „Resunetul văilor“ de A. Popovici („Printre dealuri, printre văi, se aud doinind flăcăi...“) Érá o bucată, cu fond popular românesc, un fel de potpuriu, unde variază corul și solo, veselul și durerosul și melancolicul etc. Bucata a suocess admirabil. Terminând corul, la insistența publicului, d-nii teologi au trebuit să mai cânte ceva, afara de program. Au cântat pe „Doinitorii români“ de A. Popovici. Altă bucată populară, cu solo de bas (Pădure dragă, pădure), purtat de d-nul Vlăduț, cu vocea-i voluminoasă, mlădiósă, puternică și dulce. Apoi cor mixt voios, și érá solo de tenor (Câte păserele 'n codru...) cântat de d-l Viman.

Succesul a fost la culme. Publicul a aplaudat cu putere. Cuvintele textului cântat:

„Noi acum ne despărțim...
Cî'n amintirea Vóstră noi s'ă fim“

vor fi o realitate, căci multă vreme.. nici-odată, nu pot cei prezenți să uite prestațiunile precise și frumoase ale teologilor de Gherla. Și mai ales când te cugești, că a fost primul cas în părțile noastre de au cooperat două coruri.

Drept intermezzo cântă musica lui Duma, alt potpuriu. Apoi urmăză cele două coruri mixte ale reuniuniunei bistrițene „Fântâna cu trei isvóre“ și „Lugosana“, Dima-Vidu. Ambele au fost cântate precis și frumos. Drept încheiere frățească se atașază pe scenă corul teologilor, și ambele coruri cântă precis, cu putere și în mod elevant „Sună buciiumul“ de Simionescu, sub conducerea d-lui Rohrbek.

La terminarea concertului d-l maestrul de cor C. F. Rohrbek a fost aclamat și chemat la rampă, asemenea și d-l M. Berinde, conducătorul corului teologic.

După concert a urmat dansul, cam pe la 11 óre. Destul de târziu, dér a durat până la órele dimineței, fără multă întrerupere și cu multă voe bună. În quadril au jucat circa 80—100 părechi, în două colóne. Venitul brut încă a trecut ceva peste 600 coróne. Se va da raport separat.

Costumul național a fost reprezentat bine, din toate părțile. Nu sunt însă în stare a numi pe toate domnișorele, în costum. Nici era posibil, pe cum era publicul de mare și mai ales, decât încep a și îmbrățni.

Familiiile române din Bistrița s'au dovedit și de astă-dată ospitale față de óspeți și mai ales față de cântăreși. Ér domnii teologi, s'au dovedit factori de cultură, valoroși. Ne-au făcut, cu ținuta lor demnă și cu prestațiunile lor frumoase, multă cinste, care este în prima linie a lor și a diecesei.

Gabius.

Concurs.

Conform §-lui 17 l. b. din statutele „Asociațiunii“, în urma decisiunii comitetului central din ședința sa ținută la 7 Iunie a. c., pentru întregirea postului de secretar I. devenit vacant prin abdicere se publică concurs cu termenul de 31 Iulie a. c.

Agendele secretarului I. (literar) statorite din nou de comitetul central — în conformitate cu trebuințele actuale ale „Asociațiunii“ sunt:

- 1) Inițierea și conducerea lucrărilor „Asociațiunii“ pe teren literar și redactarea revistei și a tuturor publicațiunilor ei literare.
- 2) Implinirea agendelor de referent al secțiunilor științifice literare.
- 3) Ingrijirea corespondenței cu diferitele corporațiuni-științifice-literare.
- 4) Ingrijirea de concursuri literare, de bibliotecile populare, de prelegerile publice și de reprezentațiunile populare ale „Asociațiunii“.

Condițiunile ocupării acestui post sunt următoarele.

- a) Secretarul I. (literar) va trebui să fie cunoscut ca reprezentant al unei activități literare și să aibă calificăție academică.
- b) Nu va puté ocupa altă funcție.
- c) Va fi retribuit cu un salariu anual de 3000 cor. ce se va plăti în rate lunare anticipative.

Reflectanții au să-și înainteze actele subsemnatului comitet (Sibiu, strada morii 6) până la 31 Iulie n. a. c.

Cererile sosite după termin nu se vor considera.

Sibiu, din ședința dela 7 Iunie 1906 a comitetului central al „Asociațiunii“.

Iosif Sterca Șuluțu, Dr. C. Diaconovich,
president. secretar.

Jubileul de 40 ani al regelui Carol al României.

(9) — Urmare. —

18 Maiu 1866. Înainte de amiazi principele sosese cu suita sa în Baziaș, stațiunea cea din urmă a căilor ferate austriace. Orașul este situat lângă Dunăre; malul de dincolo este sêrbesc.

Trenul ar trebui să aibă legătură cu vaporul accelerat, ce merge pe Dunăre în jos, dér din cauza transporturilor celor mari de trupe, pentru cari s'a întrebuițat și comunicațiunea pe apă, vapoarele nu mai circulă regulat; plecarea proximalui vapor se așteptă pe Duminecă înainte de amiazi. Cu siguranță însă nu se șie nici această. Astfel principele e osândit să aștepte două zile în această localitate mică, pe când fie-care órá de întârziere pe pământul Austriei înmulțesce primejdia descoperirii și fie-care zi de întârziere pôte aduce nóuei sale patrii încurcăturiile cele mai grele.

Într'o ospătărie de tot murdară se strimtoréză principele cu soții de călătorie și aprópe nu au loc. Ca să nu provóce bănuială, ei nici nu vorbesc unii cu alții. Mayenfisch și locotenentul Linche rămân la o parte, ei pentru sine. Se trimite o telegramă lui Aepli la St. Gallen, pentru ca să însoițeze la Düsseldorf pe părinții îngrijați, cari numără fie-care ceas.

Pe un vânt neplăcut și rece, principele iese la preumblare pe malul Dunării și se abate pe la o bisericuță ortodoxă. Populațiunea orașelului este în parte românească, și țărani, așa i-se spune principelui, sunt îmbrăcați, cum se îmbracă și țărani din Valachia, ceea-ce îl intereséză foarte mult.

Sera, întreaga societate mănâncă în restaurant, unde se adună și funcționarii din Baziaș și discută politică. Se vorbesce și despre alegerea principelui Carol de Hohenzollern ca principe al României și se exprimă despre acest subiect în termeni nu tocmai măgulitori: „Noul principe are să păfésacă cum a păfi-o și principele Cuza! — „No se fie mult domnia. — Români o s'ă-l gonésacă și pe el“, și altele de acestea. Unul cetesce apoi dintr'un diar, că Turcii au năvălit în România și că s'au întâmplat deja ciocniri.

Principele Carol ascultă cât-va timp convorbirea domnilor, cari își dădeau aere grozave de politicieni, apoi se duce să se culce într'un pat de o murdărie mare.

19 Maiu (Sâmbăta). Principele totă ziua scrie scrisori, tot-odată face și conceptul telegramelor, pe cari are de gând a le trimite după sosirea pe pământul României. În sentimentul nesiguranței sale, el nu iese totă ziua din odaie, mai ales că tocmai trece pe acolo un vapor spre Belgrad, cu mulți pasageri. Sera se întâlnesce éráși cu societatea de éri și convorbiriile sunt tot așa de displăcute ca și prima órá.

20 Maiu (după călindarul apusean Dumineca Rusaliilor). Sêrbătórea se arată tînărului principe cu bun augur, căci vaporul din Belgrad sosese, spre a-l transporta pe Dunăre în jos spre noua patrie. Deja la órele 8 dimineța se urcă pe vapor. La órele 9 sosese și Ion Brătianu cu acceleratul din Budapesta, venind fără întrerupere din Paris. Domnii din suita îl însoițează despre prezența prințului și îl informéză, că de-ocamdată va trebui să se prefacă că nu-l cunosce. La órele 10 în sfârșit vaporul se pune în mișcare. Principele Carol se instaleză în clasa II, separat cu desêvêrsire de suita sa și într'o societate de tot ordinară. Între nisce saci cu mărfuri, principele scrie împératului Francisc Iosif, prin împérăția căruia trecuse necunoscut, arătând că a primit corónă românească fără gânduri dușmănoșe față cu Austria și că dorește a întretine relațiuni de prietinie cu puternica împérăție vecină.

La Orșova, unde călătorii sosesc pe la 11/2, trebuie să se urce pe un alt vapor mai mic, fiind-că apa nu e adéncă. Cu acest vapor trec apoi prin vârtejurile Porților de fier până la Verciuova. — Aici ajunge principele Carol la granița României formată prin riul Cerna. Paza graniței o țin nisce vînători români cu mantale sure.

Pe la órele 4 se ivesce în zare Turnu Severin, primul oraș românesc.

Nu fără bătaie de inimă se uită principele la acest orașel, zidit pe o costă și având în dos Carpații. Téra lui cea nouă!

Abia acum își vine în fire, abia acum își dá pe deplin socotéla de pasul îndrăsnéț ce l'a făcut și de răspunderea cea grea, ce a luat-o asupra-și. Curagiul însă nu și-l pierde.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut zilele aceste în tipografia noastră încă una din broșurile mult instructive și folositoare din domeniul higienic:

„Despre cel dintăiu ajutor la vătămări ale ochilor“ de Dr. Ioan Popp, medic colonel i. r. Acestă broșură conține pe 36 pagini sfaturile cele mai bune, cum să se procedă și ce măsuri grabnice să se ia în casurile de vătămări ale ochilor, o cârtică, care n'ar trebui să lipsésacă din nici o familie.

A mai apărut tot din péna medicului colonel Dr. Popp instructiva broșură „Combaterea Malariei“ și va apare în curând în broșură și tractatul foarte interesant și folositor „Despre tutun“, o schiță istorică-igienică.

Broșurile de mai sus se pot procura dela tipografia și librăria A. Mureșianu cu 40 b. exemplarul cu porto cu tot pentru intern și cu 50 b. exemplarul pentru România.

Comitetul Românilor din Bucovina pentru expozițiunea din Bucuresci a eadat un op intitulat: „Români din Bucovina“ care cuprinde o privire scurtă asupra dezvoltării lor pe terenul cultural și economic dela încorporarea Bucovinei la Monarhia Austro-ungară 1775 până la 1906.

Acest op este de format quart mare are 142 pagine, prețul lui e 3 coróne și conține istoricul tuturor societăților românești din Bucovina precum sunt: diferitele internate, societățile de cântări, societățile de lectură și petreceri, societățile academice precum și ceva despre partea economică, toate aceste cu diferite ilustrațiuni.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 28 Iunie. „Magyar Nemzet“ scrie următoarele asupra expoziției din Bucuresci: „Ungurii vor face totul pentru a câștiga simpatia României, în special grație expozițiunii. Ei nu vor visita numai expoziția în massă, ci o vor sprijini moralmente. D-l Kossuth a dat o circulară, prin care dispune a se acorda o mare reducere pe căile ferate călătorilor cari merg să viziteze expoziția, făcând astfel ca voiajul dela Budapesta-Bucuresci și retur să coste 25 de franci și 80 bani clasa 3-a. Acestă dispoziție a fost salutăta în Ungaria, parte în mod simpatic și parte cu o mare temere și o acțiune contrară e pe cale de a începe. Printre motivele ce se invocă este faptul, că România n'a făcut nimic pentru expoziția milenară, ci din potrivă a stăruit din răspuțeri pentru a împiedeca pe Români a pleca la Pesta. În viitórea ședința a parlamentului, Kossuth va fi interpelat în această cestiune.

Constantinopol, 28 Iunie. După o comunicare a Porții marile puteri au făcut la Atena demersuri energice contra agitațiunilor bandelor grecesci și au declarat, că marile puteri vor trebui să intervină în cazul când Grecia nu va lua nici o măsură. Acestă intervenire a făcut impresiune asupra cercurilor politice grecesci, și d-l Teotokis precum și ceilalți miniștrii au declarat, că agitațiunile bandelor trebuiesc suspendate.

Londra, 28 Iunie. „Daily Chronicle“ află din Bucuresci: În Basarabia au început măceluri antisemite. (?) Din sate au sosit mii de țărani în orașe, unde jefuesc și incendiază casele evreilor. Femei și copii sunt gróznice măcelăriți. La Slovnita au fost uciși 10 și răniți 15 evrei. În Kișineu de-aemenea au fost uciși mulți evrei. Mii de evrei au luat fuga.

Petersburg, 28 Iunie. Ciurma siberiană a isbucnit în orașul și districtul Marșansk.

Londra, 28 Iunie. Ordonanța, pe care Trepow a dat-o mai multor funcționari ai palatului Țarului, e în legătură cu descoperirea unei conjurații, la care au luat parte: generalul Pleșko directorul civil al palatului, adjutantul general Kwassi, directorul Arbaczew, consilierul de arhitectură Simonow și mai mulți alți funcționari ai curței.

Inaintarea economică a comunei Săliște.

Săliște, la 10 Iunie 1906.

I.

Așezată comuna Săliște lângă munți (aprobe de Sibiu) are foarte puțin pământ potrivit pentru agricultură. In urmarea acestei ocupației principale alasă de locuitorii acestei comune și a celor învecinate fuse oieritul. Cu mii de oi păseau munții din graniță cu România și chiar câmpiile României. Productele realizate dela oi le trimeteau apoi acasă spre valorisare, se susțineau pe ei, familiile lor și aveau pe lângă acesta din destul ce pune chiar și la o parte pentru țile negre. Multe familii trunțase ale acestei comune erau renumite prin avutul lor câștigat in cinste din oierit.

Timpurile bune, cum le dic mulți, au trecut, — anii critici pentru economi au nimic mijlocul de trai bun al oierilor. Pe lângă acesta in România se sporesc cei de acolo, ai noștri sunt de multe ori preterați, câmpiile se trasază și pe acolo cu linii ferate și șosele, referințele de la vamă se înăspresc și astfel isvorul principal de venit al mărginenilor (cei de pe la Săliște și jur) scade mereu.

Acăsta se simți cât de tare. Poporațiunea de aci însă mai deșteptă dela fire, scie iute pe ce se pună mâna când e trebuință. Oieritul la cam lăsat și a îmbrățișat alți doi ramii frumoși pentru câștig: comerțul și industria. Pe cei mai bine situați îi vedem prin orașele României: Râmnic-Vâlcea, Târgu Jiu și alte orașele și sate dela graniță, unde parte ca fabricanți de piele, funii, etc., întreprindători de păduri, boltași fac cinste lor și celor de acasă, prin traiul cinstit și cumpătat și mulți din ei au ajuns la stare foarte frumoasă materială, ce se taxază la deci și sute de mii.

Acasă in Săliște comerțul și industria stau tot atât de frumos. La 30 firme de boltași români împodobesc piața acestei comune și servesc un cerc foarte mare. Pui de jidan pe aici nu cutéză să-și pună piciorul. Meseriașii, la 130 de inși, susțin cu laudă meseria română in acăsta împrejurime. Unelta lor are bun renume. Copii din depărtări foarte mari vin aci, să-și facă anii de învățării, ér o școlă de meserii cu limba de propunere și cu conducere românească servesc mult la inaintarea acestora.

Aci acasă comerțul și industria au luat avânt foarte frumos. De câți va ani însă mulți au început a se estinde și prin comunele ardelene chiar, parte ca boltași, parte ca arândași de moșii. Până la Petroșeni, apoi in sus până la Clușiu, Bistrița găsești Românași din Săliște și jur, unde tin prăvălii și alte negoțuri. Numai din Săliște și 4 comune din nemijlocitate apropiere sunt 110 astfel de negustori și arândași.

Se vede din toate acestea firea deșteptă a țeranilor din acest ținut. Pământul nu le pôte da hrană, ci sunt gata a lua lumea in cap, a lucra cu vrednicie pentru susținerea lor și a celor de acasă. Și ce e mai frumos, e aceea că fie-care cu sfințenie ține la locul său natal, fie-care își are și aci casă și masă, neamuri, dătină și datorințe, de cari nici in streini fiind nu-și uită.

Pentru cei acasă stabiliți in deosebi in Săliște s'a îngrijit mult, ca modul de trai să le fie cât mai bun și mai ușor. Și acăsta s'a făcut in deosebi prin reuniunile și alte instituțiuni, ce aci s'au înființat. Așa de es. Reuniunea meseriașilor stă in

serviciul membrilor săi in primul rând. Dispune apoi de aranjament de casnici, dă ocaziune membrilor ei de-a ceti și scie cele multe de prin lumea mare. — Reuniunea pompierilor in tot-deuna sare in ajutorul locuitorilor nenorociți prin foc. — Cassa de păstrare stă la dispoziție pentru trebuințele de tot felul pretinđând interese foarte mici. Dispune apoi de fonduri de binefaceri, toate cu scopuri nobile înființate, pune fără interese mii la dispoziția corporațiilor cu scopuri umane, an de an ajută copiii săraci și împarte stipendii. O instituțiune de binefacere e acăsta pentru comună și cerc, căreia rar i-s'ar găsi păreche la noi. E destul să amintesc, că din câștigul anual 45% sunt pentru scopuri publice destinate. — Grădina economică nu de mult înființată cu prețuri reduse va pune la dispoziția publicului altoi, dând astfel indemn la dezvoltarea pomăritului, un ram foarte rentabil. — Ca din necazuri să mai uite Sălișteanul Reuniunea de cântări și societatea de înfrumșetare sunt gata a-i face ceasuri de bucurie, a-i înveseli inima prin cântări și flori. — La bătrânețe dat îi va fi Sălișteanului și celor din cerc, să aibă scut in azilul de bătrâni, ce nu de mult s'a contemplat a-se ridica aci. — Ér când cine-va și-a făcut rostul in viață și pôte nu i-a fost dat ca mult să-și păstreze din avutul său, in cas de morțe Reuniunea de înmormântare sare in ajutor și împarte celor rămași până la 100 cor. bani, ce multora foarte bine le prind in țilele de tristeță ce li se dau ca bani de îngropăciune.

Toate aceste corporațiuni și instituțiuni mână in mână in deplină armonie stau in ajutorul publicului Săliștean, ba chiar și in a celui din jur. Ér meritul al cui e? In tot cazul al conducătorilor vrednici, ce au fost și ce sunt puși in fruntea acestor comune. Din vrednicia lor s'au înființat toate și prin vrednicia lor trăiesc și inaintază.

Ér că conducătorii acestei comune, și in deosebi primpretorul cercului, au la inimă binele poporațiunii ușor se pôte vedea și din Inoșirea ce de curând au pus'o la cale.

Economia de vite e binisor dezvoltată in comună. Dela 6—700 de vaci până acum se valorizau numai vițeei, tot-deuna pe preț foarte bun. Laptele servia pentru trebuințele casnice și parte insemnată din el se pierdea prin folosire fără mult reson. Acest product insemnat trebuie cu mai multă rațiune folosit. Așa și-a dis d-l primpretor (fisolgăbirău) Petru Drăgits și acum a și ajuns să-și vadă implinit planul său. Deja in 1900 venise cu ideia de-a înființa o Inoșire pentru valorisarea laptelui. Ideia fu discutată și cu căldură primită, ér Inoșirea se și constitui provisor. In praxă însă nu se putu pune din cauza anilor răi economic și din cauza unor precauțiuni, ce trebuia să se ia. Anii trecură și abia acum de câte-va săptămâni vedem aceea ce nu tocmai visam, ce mulți batjocureau chiar. Prea mulți n'aveau încredere, că s'ar puté scôte ceva la cale prin așa Inoșire, mulți bărfiau in contra ei. Și tocmai acăsta încă e motivul, care n'a lăsat pe înființator, ca cauza să mai sufere amânare.

Oct. Sglîmbea.

Urmările beției.

Disertațiune ținută in adunarea generală a despăr.ământului *Timișoara* al „Asociațiunii” pentru literatura română și cultura poporului român, la 10 Iunie 1906 in comuna Topoloveșul-mare.

De un timp încôce oamenii mai luminați și mai cu inimă pentru binele neamului lor, văđând ce devastări mari fac

beuturile spirituoase in sănătatea, averea și morala omului, au început cu vorba și in scris a face pe oameni atenți la urmările rele, ce aduc cu sine beutuțile spirituoase seu alcoolice.

De beuturile spirituoase seu alcoolice in general se țin: licherul, rumul, coniacul, răchia, viul și berea; aceste fluide se numesc beuturi spirituoase seu alcoolice, pentru-că conțin spirit seu alcohol, unele mai mult, altele mai puțin, — mai puțin alcohol conțin vinurile moi de pe la șes și berea; pentru aceea vinurile moi și berea sunt mai puțin vătămătoare sănătății, decât beuturile tari; despre oameni, cari beau beuturi spirituoase in măsură mai mare, încot se și îmbată, se dice că sunt bețivi seu alcoolici.

Acei oameni inteligenți, cari ținesc la progresul și îmbunătățirea stării neamului lor, — ca munca lor să aibă rezultat favorabil, — au început a erua și a pune inaintea ochilor oamenilor influința stricăciôsă a beuturilor alcoolice asupra sănătății, averii și a moralei, — ca in acest mod să pôtă pe oameni convinge, cel puțin pe aceia, cari mai au mintea la loc, că in faptă beuturile alcoolice ruinază sănătatea, morala și averea omului bețiv. Ei dic: om bețiv și sănătos nu este, — adecă efectul alcoholului asupra sănătății; cu beția vine împreună și săracia, — adecă efectul alcoholului asupra averii omului; dela beție calea cea mai scurtă duce la temniță; adecă efectul alcoholului asupra moralei omului.

Nisuiței acestor oameni far ceva greutăți doi factori, și adecă: statul și capitalul.

Statul având lipsă de venit mari, pune dări mari pe beuturile alcoolice, nu împedecă fabricarea și consumarea lor; cu cât se consumă mai multe beuturi alcoolice, adecă cu cât beau oamenii mai mult, cu atât mai mare venit are statul; el dice: tot omul majorean e domn peste averea și sănătatea sa, deci pôte face cu sănătatea sa și cu banii săi ce vrea, însă cel cu mintea întrégă pôte să-și păzescă averea și sănătatea, căci nimeni nu-l silosec să bea.

Capitalul, adecă oamenii bogăți, ca banii lor să le aducă câștig, dobîndă, înființază și instaleză fabrici de spirit, de coniac, de rum, de licher, de bere, produc răchie de tot felul și toate acestea beuturi le aduc in comerț; ei dic: noi fabricăm și vindem beuturi, dér nu silim pe nimeni să le bea, cine e treaz la minte, păzescă-și averea și sănătatea.

La alte neamuri mai inaintate in cultură mult se scrie și se predică despre influința stricăciôsă a beuturilor alcoolice, se scriu cărți și articole de jurnale, se țin disertațiuni, se constituiesc societăți de temperanță seu moderare, cari permit consumarea beuturilor in măsură mai mică, adecă poți bea, dér să nu beai prea mult; se înființază societăți de abstenență, cari absolut nu permit consumarea de beuturi spirituoase; se țin congrese și consultări despre modul și mijlocele, cum s'ar puté mai cu efect oameni, mai cu sémă pătura mai de jos, capacita de a se lăsa de consumarea cea peste măsură mare a beuturilor alcoolice.

Astfel de congrese, decât iau parte la ele oameni învățați de diferite naționalități, se numesc congrese antialcoholice internaționale și până acum s'au ținut in Antwerpen la anul 1885, in Zürich la anul 1887, in Christiania la anul 1890, in Haaga la anul 1893, in Brüssela la anul 1897, in Paris la anul 1899, in Viena la anul 1901, in Brema la anul 1903 și in Buda-pesta la anul 1905.

Discursurile și rapôrtele acestor congrese pun lumii la dispozițiune dovedă, din cari ori-ce se pôte convinge, pe cine nu l'a cuprins încă patima beției, că in faptă beuturile spirituoase ruinază averea, sănătatea și morala omului.

De un timp încôce și la noi au început a se ține prelegeri și a se scrie despre urmările rele ale beției; s'a probat și la noi in vr'o câte-va locuri a se înființa societăți de moderare, au început ici co-

lea a se ține prelegeri contra beției; dér considerând săracia și demoralizarea cea mare, ce aduce beția cu sine, și considerând că consumarea beuturilor alcoolice e una dintre cele mai mari calamități, cari și la noi împedecă prosperarea clasei mai de jos a poporului, așa cred eu, că la noi nu se lucră pentru stîrpirea seu moderarea rului beției in așa proporțiune, precum e rül de mare; — munca noastră de până acum pentru combaterea beției e cu mult mai neînsemnată, decât să aibă ceva rezultat, mai cu sémă fiind poporul nostru rămas inapoi in cultură, tocmai din acest motiv, greu ascultă de sfat; dér eu cred, că decât de nenumerate ori îi vom pune inaintea ochilor relele urmări ale beției, se vor afla și între poporul nostru, mai cu sémă între țeranii noștri dela sate, oameni cu mintea trează, cari vor vedé, că mare prostie e a-și preda averea și a-și strica sănătatea cu beuturile alcoolice.

Eu nu cunosc între popoarele acestei țări, nici un popor, care să aibă in așa mare măsură lipsă de sfaturi bune, dér carele tot in așa măsură să aibă și datorința de a asculta sfaturile bune, ca poporul român; nici un popor nu e așa de avizat ca poporul românesc a-se îngriji el singur de sôrtea sa și de viitorul său; deci cred eu, că nu fac lucru fără valoare, decât aceea ce am văđut și cetit bun și folositor la alte neamuri, să fac cunoscut și țeranului nostru, ca să se lumineze și să tragă folos din locuri bune, ce fac alte neamuri mai depărtate.

Beția fiind o calamitate socială nu numai medicii, dér tot felul de oameni inteligenți, chiar și femei culte se ocupă cu combaterea alcoholismului. Combaterea alcoholismului aparține sciințelor sociologice.

Écă ce am cetit eu in cărți și jurnale despre influința stricăciôsă a beuturilor alcoolice asupra sănătății omului.

Am cetit că alcoholul conține otravă și fiind-că in rum, licher, coniac, răchie, vin și bere se află alcohol, aceste fluide spirituoase conțin otravă, in una beutură se află mai multă, in alta mai puțină; cu cât e o beutură mai tare, cu atât conține mai mult alcohol, — cu atât mai multă otravă; in bere și in vinul môle de pe șes, precum și in vinul slabit cu apă se află mai puțin alcohol, deci berea și vinul amestecat cu apă sunt beuturi mai suferibile; s'adeverit, că răchia e cea mai spurcată și mai stricăciôsă beutură.

Oamenii de specialitate au constatat, cumcă consumarea beuturilor alcoolice slăbesc puterea trupescă, atacă organele din corpul omului, a căror funcționare susțin sănătatea; éră din slăbirea puterii corporale se derivă bólele, și adecă nu numai cele corporale, ci și cele mentale; adevér constatat din timpuri vechi, că numai in corp sănătos locuiesc minte sănătósă.

Dic aceia cărora le place să bea, că beutura ar întări, ar da putere; o dic însă numai din prostie, pentru-că așa au audít dela alți proști, — acăsta prostie e răspândită mai cu sémă in clasa muncitorilor, a oamenilor, cari se ocupă cu munca fizică, cu muncă grea, însă specialiștii au dovedit, că beutura nu întăresce, nu dă putere, ci numai irită nervii, prin iritarea nervilor omul se simte la început mai vioiu și atunci își inchipuesce, că beutura dă putere, însă după ce au eșit seu evaporat spiritul din eap, urmază o oboselă seu timpire a nervilor, cu obosela nervilor începe și scăderea puterii; cu cât mai de multe ori se repetază beutul acestor fluide și prin acăsta cu cât mai de multe ori se repetază iritarea nervilor, cu atât mai de multe ori urmază și slăbirea nervilor și prin acăsta scăderea gradată a puterilor omului; la bețivi mai întâiu încep a-le tremura mâinile, éră după aceea urmază slăbirea piciorului.

Bețivii dic, că fluidele alcoolice încăldesc, dér nici acăsta nu e adevérat; oamenii de specialitate dovedesc, că beuturile alcoolice produc numai o ameteală in capul omului și acăsta ameteală face pe om de nu simte frigul, ceea-ce vine dela timpirea nervilor; însă după ce a eșit

spiritul din cap și s'a limpedit de beut, omeni beutori, fiind puterile lor de alcool slăbite, mai de grabă înghetă, decât cei nebeutori, cei aflați înghetați partea mai mare au fost beutori, omeni nebeutori și mai mare putere de rezistență contra frigului.

Țic bețivii, că beutura, mai cu sémă berea nutrește, dér nici acesta nu e adevărat; adevărat e, că o parte a omienilor beutori încep a se îngrășa, însă acesta grăsimi nu e sănătoasă, căci omieni beutori, decât se și îngrășă, sunt paliți și galfezi la față și sunt slabi de puteri; o altă parte a omienilor beutori, decât nu încep a se îngrășa, capătă tuberculoasă séu oftica; decî omeni înghuști la piept, slabi la plămâni, mai cu sémă în timpul tinereții, tare trebuie să se păzescă de beuturile alcoolice.

Unii beutori, mai cu sémă din clasa domnescă, țic că înainte de mâncare a bea bere, răchie ori coniac, face poftă de mâncare; dér nici acesta nu e adevărat; din contra specialiștii au dovedit, că alcoolul împiedecă mistuirea mâncărilor și omieni beutori sunt slabi mâncători, încep cu timpul a pierde pofta de mâncare, dér tot în acea măsură capătă poftă de beut; de aici vine, că unii încep a se îngrășa, nu de mâncare, ci de alcool, ér alții capătă oftica.

(Va urma.)

Pentru vânzătorii de bucate (cereale).

Atragem luarea aminte a tuturor economilor noștri doritori de a vinde bucate (ovés, grâu și săcară), că cu începere din 1 Septemvrie n. c. magazinele militare de alimentare (Militärverpflegsmagazin) cumpără ovés, grâu și săcară de-a dreptul dela economi, cărora le plătesce îndată prețul. Prin acest lucru încetecă perderile, ce le-au economii singuraticii, cari vënd bucatele comercianților de cereale.

La magazinele de alimentare militare se fac cumpărări în fie-care țic de țic de săptămână și anume la magazinul din Sibiu (Ulița Dumbrăvei, „Jungenwaldstrasse“) dela ora 6 dimineața, ér în ziua de dinainte (presara) a țergului de săptămână cumpărarea se face între ora 1—3 d. a. Ovés, grâu și săcară se cumpără în cantități (cătășim) dela cel puțin 100 chilograme de soiu. Grâu se cumpără numai la magazinul militar în Sibiu. Bucatele de vëndut trebuie să fie curățite bine, grăul indeosebi să fie trecut prin trier, decât în el se găsec bône sparte, neghină, mazărice etc. Cerealele (bucatele) necurățite nu se primesc la magazinele militare.

Ovésul trebuie să aibă o greutate de cel puțin 41, grăul de 73 și săcară de 69 kilograme la hectolitr. Decă însă săcară e mai grea decât de 72 kilograme, grăul mai greu decât de 76 kilograme la hectolitr, se plătesc un plus (mai mult) de 15 fileri peste prețul normal acordat, după fie-care mășă metrică. E cu folos decî, ca grăul și săcară să fie trecut prin trier. În 100 kilograme ovés nu pot fi mai multe decât trei klg. și jumătate alte seminte ori necurățenii, la grău și săcară nu mai multe decât 2 klg. și jumătate la mazărice. Petricele séu pământ în mod isolat să lipsescă și să nu trecă peste 200 de deca greutatea lor la o mășă metrică.

Seminte vătămătoare, cari se țin de necurățenii tolerate, cum e: neghină din săcară, nebunelele, ciurma fetei, cocoșelul, flórea domnescă, ariciul, etc., să fie reprezentate în cantitate cât se pôte de mică, ér usturoiu sêlbatic, ori grăuțe bolnave să nu se afle de loc, ori numai ca exemplare singuraticie.

Córnele de săcară se pot scóte din săcară numai în urma ciuruitului cu îngrijire și a trecerii săcării prin trier. Dér e cu folos decât economul scóte și cu mâna din săcară córnele de săcară, fiindcă pentru seminte din această buruiănă veninóasă plătesc farmaciștii (apotecarii) și droguștii câte 2 coróne de kilogram.

Lucru potrivit ar fi să se întovărăscă mai mulți economi din câte o comună și să se cumpere câte un trier, de brece magazinele plătesc pentru marfa curată cu 10% mai mult de cum e prețul în piață. Intovărășirea este bună și pentru faptul, că economii din câte un sat îndepărtat de magazinul de alimentare, se adună sub conducerea preotului, a învățătorului séu a unei alte persoane mai umblate în ale sorisului și se sfătuesc asupra cantității (cătășime) bucatelor de vëndut, asupra prețului și a felului de

transport (dusului la magazin) a cerealelor, lucruri pe cari și le ia în scris conducătorul economilor întovărășii și el apoi mijloesce vânzarea.

Decă ni-se vor trimite și nouă, comitetului Reuniunii agricole, acestea date, bucuros vom întreveni la conducătorii magazinelor militare în scopul vinderei, respective cumpărării cerealelor.

Ne adresăm decî către toți cărțurarii noștri de pretutindinea cu frățescă rugare, să ia în mână această afacere de mare interes pentru economi și să ni-se adreseze și nouă cu tótă încrederea.

Sibiu, 15 Iunie n. 1906.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucața, Vic. Tordășianu,
president. secretar.

Plivitul viei.

Intre lucrările culturale ce se fac acum, cea mea de sémă este plivitul séu plivitul viei. Acastă operațiune, ca și cârnitul, este o țare în verde, căci se aplică în timpul vegetațiunii viei.

Plivitul, astfel cum se practică de multe ori la noi, este cu totul primitiv, căci se légă o parte din lăstarii dați în jos de arac (par), ér lăstarii dați din córdele de rod — se légă de mijlocașii. Astfel făcut, plivitul are un singur câștig, că feresc lăstarii tineri de vânturi, dér are réul, că grămădesce la un loc lăstarii și astfel o parte din ei sunt lipsiți de lumină și aer.

Plivitul viei, bine făcut, nu pôte fi decât folositor, mai cu sémă când via se taie cu lemn lung și cu cepi. Plivitul trebuie să aibă de scop a asigura córdele pentru anul viitor și a scurta lăstarii cari nu sunt de nici un folos. Operațiunea această nu este grea, dér ca să fie făcute în bune condițiuni, trebuie óre-care băgare de sémă.

La plivit vom avé grijă a lăsa neatiniși 2—3 séu chiar 4 lăstari, dați din cepi séu din partea de jos a tulpinei și cari lăstari în anul următor, parte din ei, vor deveni córde de rod, ér parte cepi. Lăstarii ce vor fi de prisos îi vom tăia de tot. Lăstarii lăsați îi vom împărți pe diferitele părți ale aracului, astfel ca să nu fie unul peste altul și apoi îi vom lega cu teiu séu cu rafie. Rënduitul lăstarilor lăsați neatiniși pe diferitele fețe ale aracului are de scop, ca toți să fie vęduți de sóre și să aibă lumină. Decă vrea este pe spalier, atunci lăstarii se légă de sirmă fie-care în parte, avënd grijă, ca să nu fie unul peste altul.

A doua categorie de lăstari verđi de care trebuie să ne ocupăm la plivit, sunt lăstarii dați de córdele de rod. O parte din aceștia au rod pe ei, o altă parte n'au rod de loc. Aceștia din urmă pot fi suprimați cu totul, întrucât vița este destul de bogată în foi. Decă însă ea este săracă în foi, atunci se pot ciupi numai virfurile. La lăstarii, cari au rod, se ciupesc virfurile dela a 2-a séu a 3-a foie d'asupra ultimului ciorchine. Decă este cu puțință lăstarii astfel ciupiți se légă de arac, de mijlocaș séu de sirmă. Făcută această lucrare numai cu 8—15 zile înainte de a se deschide flórea, ea are de efect de a întórce seva și a o strînge mai mult în ciorchini.

D. A. Jeanin, profesor de agricultură, făcënd încercări asupra plivitului la diferite varietăți de vițe, a ajuns la următoarele conclusiuni:

1) Ciupitul lăstarilor, făcut cât-va timp înaintea înfloririi, schimbă înprăscierea și întrebunțarea sevei, producënd astfel modificări mai mult séu mai puțin însemnate în constituția lăstarilor și a strugurilor, modificări, cari variază după felul vieții.

2) La varietățile supuse muiatului, pare că are o influență mare asupra ciorchinelui, căci el favorizează legatul (fecundarea) și contribuie la mărirea ciorchinelui. În practică, ciupitul constituie un mijloc destul de puternic pentru a asigura desvoltarea fructelor destul de număróse pe córdele lungi.

3) La varietățile ce au ciorchinul strîns și cu bóbele îndesate, rezultatele sunt mai puțin constante.

4) Ciupitul nu micșorează bogăția în zahăr a mustului, întrucât el nu a provocat o creștere prea mare a ciorchinelui. Mai mult încă, ciupitul pare că favorizează puțin cócerea rodului.

R. V.

POSTA REDACTIUNEI.

D-lui I. H. — Sălcud: Cu tótă bunăvoință, nu mai putem reveni asupra „lămuririi“ d-vóstre. Asta din motivul, că „Em...“ nu v'a atacat cu nici un cuvânt. Tot ce a țis despre DV. a fost afirmarea, că ați acclamat alegerea lui Frink Károly (născut din mamă română și tată ungar). Și d-v. afirmați această țicând, că de fapt ați votat pentru omni, care era candidatul celor din fruntea administrației. La asta se reduce tótă pustietatea de vorbe ce cuprinde „lămurirea“ d-v. Că ce purtare a avut fostul notar, nu d-v. sunteți competent a judeca și a face critică. Apoi afirmarea, că procederea legală, ori ilegală a solgăbirăului e „treaba lui“, nu e tocmai potrivită. Cum? Póte cine-va să sevirsescă un act ilegal și fapta lui să fie numai „treba lui“? Numai „minciunile“ lui „Em...“ să fie „treba d-vóstre“? Fiți liniștit, nici o nedreptate nu vi s'a făcut prin nevinovatele constatări ale lui „Emilian“.

Variz: Se va publica în numărul viitor

Rapórtete despre esamene la safe, ce ne-au sosit țilele aceste, ie vom publica în numerele proxime.

Băi calde cu Kaiser — Borax sunt de recomandat atât în privința higienii, cât și cosmetică. Calitățile antiseptice și înălbitóre prin băi ies la ivélă.

Fără nici un reclám crucea séu stéua duplă electro-magnetică a d-lui Müller Albert, Budapesta V., Vadász utca 42/AE. devenit renumit în tóte părțile lumii.

Fórté mulți după folosirea crucei sau vindecate de bóle vechi, așa încât dela aceștia în tótă ziua sosesc scrisori pline de mulțămire. D-l fotograf Eisschold Adolf din Cservenka a scris următoarele: »De mult timp trebuia să mi arăt marea mulțămítă, ce o am față de aparatul aflat de domniata, asta însă cu adinsul am tăcut'o până acum, deoarece am așteptat decât nevasta mea, cu ajutorul crucei R. B. 86967 va deveni éráși sănătoasă de bóla avută. Prin urmare cu cea mai mare bucurie constatez, că nevasta mea, care duréndu-o peptul și stomacul, avea în genere lipsa poștei de mâncare, dureri de cap și multe alte bóle, cu ajutorul aparatului domniavóstră s'a făcut pe deplin sănătoasă prin urmare aparatul d-vóstră sunt silit a-l lăuda și a-l recomanda fie-cărui suferitor de bóle. Prețul aparatului mare 6 coróne.

Vindecarea deplină a bólelor secrete. Să nu pregete nimeni într'o cestiune atât de gingașe a se presenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din streinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bólei, ori cât de adânc ar fi bóla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rólui, ceea-ce fie-care o pôte face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Decă cine-va nu pôte veni în persoană, atunci se-și descrie bóla cu deamănuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincóse pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisóre pune marcă de răspuns. După încheerea curei, scrisorile se ard séu la cerere expresă se retrimit.

Un astfel de lecuritor și curățitor e institutul special al d-rului Palóc, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conșciențiositate capătă ori cine (bărbat séu femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se ouărăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de bóla și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor țilnice Dr. Palóc vindecă de ani de țile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel séu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bólele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, bóla albă, bóle de sânge, de piele și tóte bólele ce se țin de organele seculare femeesci. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dá însuși Dr. Palóc de la 10 óre în. a. până la 6 óre séra (Duminecă până la 12 óre la amiazi).

Adresa Dr. Palóc, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Biblioteca pentru toți!

Fie-care număr se află în mai multe exemplare și se capătă cu 30 bani la *librăria H. Zeidner în Brașov și Sighișórv.* Fondată 1867.

Afară din Brașov 33 bani Nr. inclusiv porto trimiși cu mandat postal. Cu rambursă mai scump.

Prospecte gratis! Vinđătorii capătă rabat!

Stabiliment de hydrotherapie Wallischof,

stațiuni de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electrisare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Amatorilor de cacao și ciocoladă să recomandă:

Candol-Cacao

al lui Joan Hoff

caze are cel mai mic conținut de grăsimi, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici când constipație, și pe lângă cel mai fin bun gust este extraordinar de ieșin.

Veritabil numai cu numele

Joan Hoff

și marca de scutire »Léu«.

Pachete à 1/4 kg 90 fil.

» 1/2 » 50 »

Să capătă pretutindinea.

Concurs.

Pentru ocuparea locului vacant de **directórá** în Internatul Orfelinat, susținut de Reuniunea femeilor române din Brașov, se deschide concurs de nou cu termen deschis până la 2 (15) August 1906.

Petentele au so documenteze cu atestate:

1. Cunoscințe pedagogice, fie acelea câștigate prin studiu teoretic séu prin aplicație practică, séu prin améndoué.
2. Cunoscințe despre lucrul de mână și despre croitul de haine; despre menajiu se cere să aibă noțiuni.
3. Atestat despre aplicarea lor de până acuma și despre purtarea lor morală.
4. Atestat medical, că este sănătoasă.
5. Atestat de botez.

Angajamentul se face deocamdată numai provisoriu pe timp de un an de țile. Alésa are să-și ocupe locul de directórá la 1 Septemvrie 1906.

Alésa este datóre a se supune tuturor dispozițiunilor Adunării gen. a Reuniunii și ale Comitetului aceluia, luate în interesul Internatului-Orfelinat.

III BeneficiniImpreunat cu acest post este:

- 1) 800 coróne léfă în bani gata, care i-se plătesc în rate lunare anticipative.
- 2) Locuință și tótă întreținerea în Internat.

III. Petițiunile sunt a se trimite la adresa președintei Reuniunii femeilor române din Brașov dómnă Elena Sabadeanu, în termenul arătat mai sus.

Brașov, din ședința Adunării generale extraordinare ținută în 12 Aprilie 1906.

Elena Sabadeanu m. p., Iuon Lengeru m. p.,
președintă. secretar.

7—15.(2878).

T u s á !

Cine nu se îngrijesce de tusă peccătuesce contra se.

Caramelle de piept ale lui Kaiser

cu 3 brađi

probate de medic și recomandate contra tusei, răcelei, guturaiului. 4512 recunoscințe dovedesc efectul minunat al acestei medicini. — Un pachet costă 20 și 40 fileri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Frid. Jekelius, Franz Kellemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter.

(1—32.)

PRIMĂRIA ORAȘULUI BUCUREȘCI.
Direcțiunea Comptabilității.

PUBLICAȚIUNE.

In virtutea autorizățiunei date prin legea promulgată la 5 Iunie 1906, cu decretul Regal No. 2366

PRIMĂRIA CAPITALEI
denunță prin prezentul avis și chiamă la plată prin anticipare pe
Ziua de 1 Noembrie 1906

tôte obligațiunile Imprumutului Comunal de Lei 16,000,000 5% din anul 1884, a căruia dobândă, prin legea din 8 Maiu 1895, a fost redusă la 4 1/2%.

Acastă denunțare cuprinde: 11,212 obligațiuni à 500 Lei și 2240 à 2,500 Lei, în valoare totală de Lei 11,206,000, aflate în circulațiune din Imprumutul menționat mai sus.

Obligațiunile chemate la plata anticipată vor înceta de a mai purta dobândă de la 1 Noembrie 1906.

Capitalul acestor obligațiuni se va plăti cu 500 și 2,500 Lei; după valoarea nominală a obligațiunilor, în București la Banca Națională a României, și în Germania cu 400 și 2000 mărci, după valoarea lor nominală la următoarele bănci: la Berlin: la Direction der Disconto-Gesellschaft și la Casa de Bancă S. Bleichroeder, iar la Frankfort pe Main la Sucursala Direcțiunei der Disconto-Gesellschaft din acel oraș.

Primar: **M. G. Cantacuzino.** Director: **C. Mihălescu.**

PROSPECT.
IMPRUMUTUL ORAȘULUI BUCUREȘCI

De Lei 26,000,000 valoare nominală în obligațiuni 4%.
Din anul 1906.

În virtutea legii din 5 Iunie 1906, Comuna București emite un împrumut în valoare nominală de 26,000,000 în obligațiuni 4%. Acest împrumut este destinat la facerea de diferite lucrări de edilitate, precum și la plata prin anticipare a restului obligațiunilor Comunei București 5% rămase în circulațiune, emise în anul 1884, a căror dobândă, prin legea din 8 Maiu 1895, a fost redusă la 4 1/2%, precum și a restului împrumutului contractat la Casa de Depuneri în anul 1899 cu dobândă de 5 1/2% pe an, cari ambele represintau la 31 Martie 1906 o datorie de Lei 12,001,385 bani 65.

Împrumutul este garantat cu partea disponibilă din veniturile comunale, care nu este afectată la alte împrumuturi și cu privilegiu înaintea oricărei alte cheltueli

Obligațiunile acestui împrumut sunt clasate printre fondurile publice române admise de Banca Națională a României și de Cassa de Depuneri, Consemnațiuni și Economie la toate operațiunile autorizate prin legile și statutele acestor instituțiuni.

Nouile titluri sunt scutite de orice impozit prezente și viitor.

Plata cupónelor și a titlurilor eșite la sorți se va face la 1 Maiu și 1 Noembrie ale fie-cărui an la București, la Cassa Comunală și la Banca Națională a României, ér în alte orașe la Sucursalele și Agențele Băncei Naționale.

Amortisarea acestor obligațiuni se va face al pari în 100 semestre prin trageri la sorți, din șese în șese luni, cari vor avé loc la 1 Martie și la 1 Septembrie ale fie-cărui an.

Prima tragere se va face la 1 Martie 1907.

Numerile eșite la sorți se vor publica prin Monitorul Comunal, Monitorul Oficial și alte ziare.

Primar: **M. G. Cantacuzino.** București, Iunie 1906.

Condițiuni de subscriere.

În baza prospectului de mai sus Banca Națională a României oferă în subscriere publică 26,000,000 Lei aur valoare nominală în obligațiuni 4% ale Orașului București din 1906.

Subscrițiunea se va face contra numerar și contra Obligațiuni Comunale din 1884 convertite în 4 1/2% în anul 1895 și chemate la plată prin anticipare.

Subscrierea va avé loc în ziua de

26 Iunie 1906.

Prețul emisiunei este fixat la 88 Lei pentru suta de Lei capital nominal, plus dobândă de la 1 Maiu până la data vărsămintelor.

Posesorii de obligațiuni 4 1/2% din 1895 vor putea subscrie la acest împrumut cu obligațiunile lor presintând aceste titluri în București la Banca Națională a României și în cele alte orașe, la Sucursalele și Agențele ei, chiar de la data aparițiunei acestei publicări până în ziua de 26 curent inclusiv.

Obligațiunile 4 1/2% trebuie să aibă tôte cupónele lor neexigibile.

Subscriitorii în numerar vor depune în momentul subscrierii o cautiune de 5% din suma subscrișă în bani séu efecte publice admise de Bancă ca gagiú pentru împrumuturi, după cursul zilei.

Subscrierile în obligațiuni 4 1/2% ale Comunei București din 1895 și subscrierile până la 15,000 Lei sunt ireductibile.

Îndată după închiderea subscrierii, Banca va face repartițiunea anunțând'o prin publicări.

Varsămintele la sumele atribuite se vor face în modul următor:

25% îndată după repartiție	20% la 15 Septembrie
15% la 15 Iulie	20% la 15 Octomvrie.
20% la 15 August	

Contra acestor vărsăminte subscriitorii vor primi titluri provisorii de noi obligațiuni ale Comunei București 4% din 1906 pe deplin liberate, cari se vor preschimba în titluri definitive.

Epoca preschimbării titlurilor provisorii în titluri definitive se va anunța prin publicări speciale.

Subscriitorii în titluri de 4 1/2% vor primi în plus în numerar 1 leu 25 bani pentru fie-care obligațiune de 500 lei și 6 lei 25 bani pentru fie-care obligațiune de

2500 lei reprezentând diferența de dobândă între 4 1/2% și 4% pe timpul dela Maiu 1906 până la 1 Noembrie 1906.

Sumele ce nu se vor puté remite subscriitorilor cu titluri de 4 1/2% în noi obligațiuni de 4%, se vor plăti în numerar.

Cautiunea de 5% uu va fi liberată decât după efectuarea tutulor vărsămintelor.

În cas când subscriitorul nu va efectua vărsămintele la timp, Banca Națională este în drept a vinde imediat, fără somațiune, punere în întârziere séu altă formalitate judecătorească, cautiunea séu titlurile atribuite spre a se acoperi de tôte pagubele provenite din neefectuarea la timp a acestor vărsăminte.

Banca Națională a României. București, Iunie 1906.

Publicațiune.

Pe baza concesiunei Inaltului Minister reg. ung. de comerčiu, tîrgul comun din **Biertan**, ce până acum s'a tinut în zilele de 20, 21 și 23 Decemvrie, pe viitor se va ține

în zilele de 2, 3 și 5 Septemvrie, anume în 2, 3 tîrg de vite și 5 Sept. tîrg de mărfuri, ceea ce prin acésta se aduce la cunoștință publică spre orientare.
Biertan, în 31 Maiu 1906.

B-3.2416. **Oficiul comunal.**

Kaiser-Borax

Pentru cultivarea frumseței și sănătăți.

Kaiser-Borax împrumută feței o peliță fină, frumoasă și albă. Escelent pentru cultivarea gurei și dinților. Folositor la catar și răgușală. Kaiser-Borax face apa môle și fôrte bun pentru curățirea pielei. Precautiune la cumpărare. Veritabil numai în carton roșu, cu 15, 30 și 75 bani, cu instrucție detaliată. Nici decum necartonat!
Singurul producător pentru Austro-Ungaria: **GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1.**

Băile alcalino-muriatice
dela Sângeorgiul-Român

(Oláh-Szentgyörgy, Besztercze Naszódmegye)

Pentru cantitatea mare de **carbonat de sodiu, clorure metalice și acid carbonic** întrec cele mai renumite **ape minerale** din Europa. Se aplică ca **cură de beut** cu cel mai mare succes la tôte bólele acute și cronice de stomac și intestine, la **obstipație cronică**, la **hyperaemie de ficat**, la **disolvarea pietrelor de beșică, biliare și rinichi**, la **haemoroide**, la **blenorhoe**, (Triper) și **catare de uter**, la afecțiunile catarale ale căilor respirătore, la debilități nervóse (neurastenie, hysterie), la **reumatisme și podagră**, la **scrofulă** etc.

Ca bac (scaldă) influențază minunat resorbirea exudatelor pleuritice, peritonice, uterinare etc. precum și deosebitele bóle de piele.

Inceperea sesonului din 20 Iunie și duréză până la finea Septemvrie 1906.

O multime de **odăi** corespunđător mobilate stau la dispoziția publicului în preț dela 1—4 cor.

Bucătările fôrte bună și ieftină.

În salonul de cură sunt disponibile jurnale, bibliotecă etc. Parc și alee (promenadă) pe terenul băilor. — Locuri de excursiune în înalții munți din vecinătate etc. — Musică bună permanentă.

Prețul unei calde (calde) 1 cor., unei reci 40 fl.

Ultima stațiune a căi ferate e **Bistrița** (Besztercze), unde în orice timp stau trăsuri comóde la dispoziția publicului.

Medic de scaldă: **Dr. Wilhelm Budacker.**

Prespecte trimete franco **Direcțiunea Băilor.**

Institut indigen!

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

SIBIU, Strada Cismădiei nr. 5.

Fondată la 1868.

Edificiile proprii.

Primesce în condițiuni favorabile:

- usigurări contra focului și explostunilor,
- asigurări de viață și de rente viagere,
- usigurări contra furtului prin spargere,
- asigurări de accidente și de sticlă.

Valori asigurate 105 milioane coróne.

Despăgubiri prestate 7 milioane coróne.

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane coróne.

Informațiuni dela Direcțiune în Sibiu și prin agenturile principale din **Arad, Bistrița, Brașov, Cluj**, cum și prin subagenții din tôte comunele mai mari.